

Region Örebro län

Verksamhetsplan med budget 2026

och planering 2027–2028

**För ökad trygghet och jämlikhet
i en osäker omvärld**

Innehåll

1.	Förord.....	3
2.	Sammanfattning och beslut.....	5
3.	Vision, värdegrund och uppdrag.....	7
4.	Övergripande målsättningar	10
5.	Finansiella rapporter.....	42
6.	Regionstyrelsen och nämndernas ansvar	53
7.	Region Örebro läns koncernföretag.....	62
8.	Organisation	65
9.	Regionövergripande styrning.....	68
10.	Bilaga	72

Bilaga 1: Riktlinjer för ekonomisk styrning

1. Förord

Vi lever i en tid som präglas av stor osäkerhet, med krig i närområdet och en orolig omvärldsekonomi med ökad protektionism. För Region Örebro län innebär detta att vi behöver fortsätta att hålla fast vid ett tydligt och långsiktigt ansvarstagande. Vi ska inte skjuta över kostnader på kommande generationer utan ta ansvar här och nu för de utmaningar vi står inför. Tack vare de åtgärder som genomförts i verksamheten är vi bättre rustade än tidigare. Nu ligger fokus på att skapa robusthet inför framtiden.

En av Region Örebro läns största utmaningar är den demografiska utvecklingen. Samtidigt som vi blir allt fler äldre och andelen i arbetsför ålder minskar behöver vi se över våra arbetssätt. Vi måste bygga en verksamhet som är mer anpassad för en allt äldre befolkning och som bygger på arbetssätt som kan hantera att vi har färre i arbetsför ålder. Vi har delar i vårt län som tappar i befolkning och det påverkar både utbud av verksamhet och möjligheten att rekrytera personal. För att möta de utmaningarna och fortsatt ha en verksamhet av hög kvalitet som möter invånarnas behov behöver vi tänka nytt. Därför avsätter vi i denna budget en omställningsreserv för demografiska utmaningar på 100 miljoner kronor.

2026 års verksamhetsplan med budget tar avstamp i det som är vårt viktigaste uppdrag: att skapa trygghet och jämlikhet för länets invånare. Region Örebro län ska vara en region där det är lätt att leva och verka. I vår region har vi ett rikt civilsamhälle och ett florerande näringsliv, våra samarbetsaktörer kan lita på att vi tar ansvar för helheten. Vi skapar förutsättningar för en stark regional utveckling, det är nyckeln till goda livsvillkor för hela länets invånare.

Omställningen mot en mer tillgänglig, jämlik och nära vård är en avgörande del av vårt framtidsarbete. I grunden handlar det om att möta invånarnas behov, med rätt vårdinsats, på rätt plats, i rätt tid. För att uppnå detta behöver vi genomföra målmedvetna satsningar och fortsätta utvecklingen av primärvården, som utgör navet i vårdkedjan. Vi har slagit fast det långsiktiga målet om att nå en läkare på 1100 listade patienter och målet är att det ska leda till välfungerande vårdcentraler. Den nya krav- och kvalitetsboken ger ökad tillit till verksamheternas olika behov och skapar möjligheter för nya arbetssätt. Det vill vi ska leda till att tillgängligheten ökar samt att samarbetet mellan vårdcentralerna samt övrig vård sker sömlöst.

I vårt län har vi tre starka sjukhus som var och en ska utvecklas utifrån deras unika styrkor. Vi fortsätter att utveckla den högspecialiserade vården på Universitetssjukhuset Örebro och stärka fler verksamheter på Lindesberg och Karlskoga lasarett. Med tre sjukhus i länet är vår beredskap stärkt om en kris skulle uppstå och verksamhet skulle behöva flyttas mellan enheterna.

Vi vet att den psykiska ohälsan ökar bland unga, både bland killar och tjejer. Därför kommer vi även under detta år lägga stort fokus på att minska köerna och säkerställa att fler får både vård och behandling i tid. Det handlar både om att se över våra interna arbetssätt men också om att öka samarbetet med andra aktörer som finns i den ungas liv.

Vi gör riktade satsningar på att återföra glasögonbidrag till unga, vi satsar på att ge ungdomar möjlighet att resa till rabatterat pris under sommarlovet för att underlätta för dem att ta sig till sommarjobb och andra aktiviteter.

Det förändrade omvärldsläget har medfört att vi behöver se över hur vår verksamhet på bästa sätt kan stärkas för att hantera kriser och nödsituationer. För att finansiera tillkommande behov i syfte att öka regionens robusthet tillskapas en reserv för detta på 50 miljoner kronor.

Region Örebro län ska vara en hållbar region, ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Vi investerar i framtiden genom satsningar på klimat och miljö, kompetensförsörjning, digital utveckling och innovationskraft. Vi vet att det är genom långsiktighet, samverkan och förtroende vi kan skapa förutsättningar för ett levande län där invånare känner både tillit till våra verksamheter och ser nya möjligheter.

Genom tydliga prioriteringar, ökad samverkan och mer resurseffektiva arbetssätt kan vi fortsätta leverera regional service i toppklass även framgent.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Örebro juni 2025

Jenny Steen
Socialdemokraterna

Behcet Barsom
Kristdemokraterna

Charlotta Englund
Centerpartiet

Johan Stolpen
Vänsterpartiet

2. Sammanfattning och beslut

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges mål, inriktningar och ambitioner samt hur verksamheter och investeringar ska finansieras.

Grundförutsättningen för ekonomistyrningen i Region Örebro län är att nämnderna har en ekonomi i balans för samtliga år. En tidig prognos för Region Örebro län för år 2025 visar på ett positivt balanskravsresultat på 550 miljoner kronor, vilket är cirka 400 miljoner kronor bättre än budget. Osäkerhet på de finansiella marknaderna har dock haft en negativ påverkan på pensionsmedelsportföljens marknadsvärde. Per april 2025 uppgår värdeutveckling sedan 1 januari till -4,6 procent, vilket motsvarar -362 miljoner kronor. Posten påverkar årets resultat negativt. Givet oförändrad börsutveckling under resten av året samt ett balanskravsresultat på 550 miljoner kronor innebär detta ett årets resultat på drygt +200 miljoner kronor.

Beslutet att fastställa verksamhetsplan med budget 2026 innebär bland annat följande för år 2026, att:

- Skattesatsen för Region Örebro län är 12,30 kronor.
- Budgeterat årets resultat uppgår till 869 miljoner kronor.
- Respektive nämnd har ett ansvar att bedriva verksamhet inom ekonomisk ram utifrån driftbudgeten. Det innebär att samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med åtgärder enligt tidigare beslutade handlingsplaner eller fatta nya beslut om åtgärder i det fall den ekonomiska utvecklingen i en nämnd förutsätter det för att nämndens ska ha balans i ekonomin 2026.
- Respektive nämnd får i uppdrag att genomföra avgiftshöjningar som det framgår i detta dokument.
- Högkostnadsskyddet för öppenvård ska vara oförändrat.
- Regionstyrelsen har i uppdrag att fördela anslag motsvarande ökningen av statsbidraget för förmånsläkemedel till berörd nämnd när beloppet är känt.
- Regionstyrelsen delegeras ansvaret att, när villkor och andra förutsättningar för ett nytt eller justerat statsbidrag är känt, tilldela berörd nämnd ekonomiskt ansvar för statsbidraget eller utökad ram.
- Regionstyrelsen disponerar en planeringsreserv på 50 miljoner kronor, en omställningsreserv för demografiska utmaningar på 100 miljoner kronor samt en reserv för robusthetshöjande åtgärder på 50 miljoner kronor.
- Ramar för nämndernas investeringar uppgår till 815 miljoner kronor.
- Investeringar i finansiell leasing budgeteras till 210 miljoner kronor.
- Upplåningsramen, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, uppgår till 3 687 miljoner kronor.
- Checkräkningskrediten uppgår till 1 miljard kronor.
- Nya placeringar i Region Örebro läns pensionsmedelsportfölj uppgår till 200 miljoner kronor.
- Kreditlimiter och borgensavgifter för ägda bolag fastställs som det framgår i detta dokument.
- Målsättningar med styrtal fastställs som det framgår i detta dokument.
- Uppdrag till regionstyrelsen och nämnderna fastställs som det framgår i detta dokument.

- Riktlinjen för god ekonomisk hushållning, resultatreserv och ekonomisk styrning fastställs som det framgår i detta dokument.

3. Vision, värdegrund och uppdrag

3.1 Vision

Region Örebro läns vision:

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Visionen uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeinriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som inspirerar till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

3.1.1 Visionens sammanfattande betydelse

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad – tillsammans skapar vi ett bättre liv.

3.2 Värdegrund

Den gemensamma värdegrunden ger oss förbättrade möjligheter att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder oss i riktningen mot vår vision.

Med stöd i värdegrunden kan vi erbjuda en god arbetsplats för våra medarbetare, en effektiv verksamhet och ett bättre liv för våra invånare. Implementeringen utgör en viktig del i arbetet med att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. Värdegrunden ska ligga till grund för ett kontinuerligt arbete med att vara en värderingsdriven organisation.

Region Örebro läns värdegrund:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus.
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor, besökare och andra aktörer.

3.3 Uppdrag

På uppdrag av länsinvånarna verkar Region Örebro län för att länet ska vara ett livskraftigt län för såväl boende som besökare. Region Örebro läns ansvar är att på ett hållbart sätt driva, utveckla och samordna arbetet inom hälso- och sjukvård, tandvård, forskning och utbildning och kultur samt inom regional tillväxt och samhällsbyggnad. Digitaliseringen ska vara ett verktyg i det arbetet. Samtliga verksamheter ska säkerställa en god beredskap och säkerhet samt motverka välfärdsbrottlighet. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård och tolkförmedling. Det innebär även att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning. Inom Region Örebro län finns en serviceorganisation som stödjer regionens verksamheter och i vissa fall även service direkt till invånarna.

3.3.1 Regionalt utvecklingsansvar

Region Örebro län har det regionala utvecklingsansvaret i länet, vilket utöver att samordna insatser utifrån den regionala utvecklingsstrategin, innefattar bland annat ansvar för regional kompetensförsörjning, regional kultur och civilsamhälle samt för planeringen av transportinfrastrukturen. Hälsan i befolkningen är en grundförutsättning för regional hållbar samhällsutveckling och en god, jämlik och jämställd hälsa är ett integrerat mål i det regionala utvecklingsarbetet. Det är viktigt för hela länet att det finns välmående företag som bidrar till tillväxt och som skapar arbetstillfällen i närområdet. Genom ökade skatteintäkter skapas förutsättningar att leverera välfärd till länets invånare. Det regionala utvecklingsansvaret är territoriellt och samordnande för aktörer i Örebro län men innebär också ett operativt ansvar för organisationen som aktör i länet.

Utvecklingsarbetet sker i dialog och samverkan med parter som på olika sätt arbetar för utvecklingen i länet. Det innebär relationer med länsinvånare, näringslivet, kulturaktörer, kommuner, civilsamhället, statliga myndigheter inklusive Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet och internationellt på EU-nivå. Det finns också relationer och samverkan med andra externa aktörer, till exempel angränsande regioner och internationellt samarbete. Viktiga förutsättningar är förtroende, tillit samt tydliga roller och uppdrag för alla som är engagerade i en gemensam riktning för länets utveckling.

Ett tydligt, inkluderande och aktivt regionalt politiskt ledarskap är viktigt för ett framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete. Ett sådant ledarskap ställer krav på en väl fungerande samverkan, samarbete och samordning. Viktiga plattformar för det regionala utvecklingsarbetets förankring är innovationsstödssystemet, partnerskapet för regional utveckling och regionala samverkansrådet med tillhörande samverkansråd och tjänstemannagrupperingar.

3.3.2 Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022–2030

Örebro läns regionala utvecklingsstrategi (RUS) utgör en gemensam vägvisare för hur länets kommuner, näringsliv, myndigheter, offentlig förvaltning, universitet, civilsamhälle och Region Örebro län tillsammans ska utveckla Örebro län. Den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till en hållbar utveckling i alla delar av länet. De övergripande målen i RUS:en är stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet. Utifrån strategin prioriteras områden som är långsiktigt strategiskt viktiga och där det behövs en hög grad av samverkan.

Uppföljningen av strategin är en del av genomförandet av RUS och ligger till grund för fortsatt gemensamt agerande i länet för att nå önskat läge 2030. Uppföljningen visar länets utvecklings- och utmaningsområden. Länets aktörer behöver samarbeta och kraftsamla kring grön omställning, barn och unga, inkludering samt kompetensförsörjning.

4. Övergripande målsättningar

Omvärldsanalys

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade i september 2023 en omvärldsanalys, ”Vägval för framtiden 5”, som bland annat beskriver fem övergripande spänningsfält som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram mot år 2035. De fem övergripande spänningsfälten är:

- Demografi
- Globalisering
- Grön omställning
- Värderingar
- Teknikutveckling

Dessa har påverkan både globalt, nationellt och för Örebro län. Demografin med minskad befolkningstillväxt och åldrande befolkning och samtidigt brist på arbetskraft innebär utmaningar på alla nivåer. Globaliseringen utmanas i en tid av ökade spänningar, där säkerhetspolitik och ekonomi alltmer sammanflätas. Införandet av nya tullar från USA påverkar världshandeln och bidrar till ökad osäkerhet för exportberoende ekonomier som Sveriges. Geoekonomiska avväganden blir allt viktigare och omvärldens instabilitet skapar en ökad risk för ekonomiska störningar.

Region Örebro län arbetar för att vara en stabil och tydlig organisation. Det är av särskild vikt i en tid präglad av hög osäkerhet med stora omvärldsförändringar, desinformation samt en icke önskvärd våldsutveckling i Sverige. Kriget i Ukraina fortsätter påverka Europas säkerhet, energiförsörjning och ekonomi. Den globala ekonomiska oron, med svängningar i världshandeln, höga räntor och ökad protektionism, skapar ytterligare påverkan för Region Örebro län.

Den gröna omställningen behöver gå snabbare. Region Örebro län behöver bidra till att bromsa klimatförändringar samt öka den biologiska mångfalden. Att ta vara på den snabba tekniska utvecklingen med digitala lösningar och artificiell intelligens är ett sätt att möta de utmaningar vi står inför. Samtidigt krävs det då tydliga etiska riktlinjer och lagstiftning för att skapa en trygg utveckling.

Det finns även en hög kriminalitet i samhället som präglas av välfärdsbrottslighet, skjutningar och våld där vissa områden är mer utsatta och därmed sårbara för ytterligare ökat våld än andra.

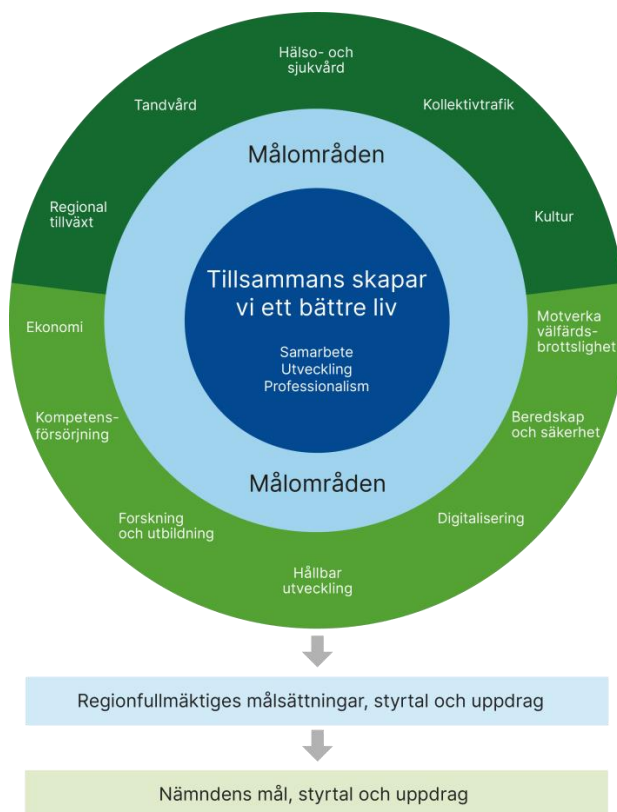
Välfärdsbrottslighet har en betydande påverkan på offentlig verksamhet i Sverige. Regionerna påverkas till exempel genom att resurser som är avsedda för välfärdstjänster riskerar att hamna i fel händer och att allmänhetens förtroende för offentlig verksamhet och för demokratin i stort minskar. Välfärdsbrottsligheten bidrar även till att stärka den kriminella ekonomin. För att motverka välfärdsbrottslighet behöver Region Örebro län förbättra sina kontrollsystem och uppföljningsmetoder.

It-attacker mot svenska företag, regioner, kommuner och myndigheter har fortsatt att öka vilket kräver skyddsåtgärder i form av kompletterande verktyg för att förhindra attacker samt förstärkning personellt inom it-området.

Region Örebro läns övergripande målsättningar

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism” är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. Verksamhetsplanen är Region Örebro läns övergripande styrdokument och de ambitioner och inriktningar som beskrivs nedan konkretiseras med målsättningar och uppdrag. De viktigaste målsättningarna för Region Örebro län ska genomföras för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt samt främja jämlikhet och jämställdhet. Genom en ansvarsfull resursanvändning och goda livsmiljöer skapas förutsättningar för att kommande generationers behov ska kunna tillgodoses. Målsättningarna är långsiktiga, en mandatperiod eller längre.

Region Örebro läns långsiktiga framgång beror på förmågan att skapa värde för dem som Region Örebro län finns till för. Invånarnas och samhällets behov, krav och förväntningar är vägledande för Region Örebro läns beslut och agerande. Målsättningarna innehåller styrtal som mäts på övergripande nivå för Region Örebro län. Det är styrtal som ska ge en indikation på måluppfyllelse och som tillsammans med uppdrag ska bidra för att bedöma måluppfyllelsen. Målsättningarna innehåller uppdrag till regionstyrelsen och nämnderna vilka beskrivs i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar nedan.

Verksamhetsplanen innehåller en struktur med målområden inom nämndernas ansvarsområden, huvudprocesser, och inom gemensamma regionövergripande ansvarsområden, stödprocesser.

- Regionfullmäktige beslutar om målsättningar med styrtal och uppdrag till nämnderna.
- Nämnderna konkretiserar målsättningar med styrtal och uppdrag med egna mål, styrtal och uppdrag.

4.1 Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik

Hälso- och sjukvården ska förutom att främja hälsa ge en god vård på lika villkor till länets befolkning. Den som har störst behov av vård ska ges företräde till vården. Region Örebro län står inför en framtid med en åldrande befolkning där andelen i arbetsför ålder sjunker. Det innebär att färre anställda kommer att behöva göra lika mycket eller mer samtidigt som skatteunderlaget minskar. Hälso- och sjukvården ställer därför om till en mer resurseffektiv och långsiktigt hållbar organisation. Varken med dagens eller framtidens resurser kan all hälso- och sjukvård finnas i länets olika delar. Därför genomförs nu ett arbete för att definiera vilken vård som behöver finnas geografiskt nära patienterna och vilken vård som kan koncentreras till en eller flera platser.

Hälso- och sjukvården kommer de närmaste åren att vara i en fortsatt utmanande ekonomisk situation. Utgångsläget har dock förbättrats tack vare minskat underskott under 2024, och en kostnadsutveckling som var mycket låg i jämförelse med tidigare år.

En av de viktigaste orsakerna till det utmanande ekonomiska läget är svårigheterna att kompetensförsörja verksamheten. Positivt är dock att kostnaderna för hyrläkare har en minskande utveckling inom länets hälso- och sjukvård. För att uppnå en ekonomi i balans, samtidigt som den hälso- och sjukvård som bedrivs inom Region Örebro län är god, säker och jämlik, är det fortsatt nödvändigt med tydliga prioriteringar och omfattande strukturförändringar. Vidare krävs det att mer resurseffektiva arbetsmetoder implementeras. Det är därför ur ett ekonomiskt perspektiv av stor vikt att de färdplansbeslut som hälso- och sjukvårdsnämnden har fattat kommer att fullföljas. Målet är en hälso- och sjukvård med god kvalitet och hög patientsäkerhet som är långsiktigt hållbar och har en ekonomi i balans.

Omställningen till nära vård har pågått under en lång tid och handlar om god tillgänglighet, samordning och kontinuitet för patienten. Den här omställningen sker i hela Region Örebro län, både internt och tillsammans med länets kommuner. Omställningen berör inte bara primärvården utan är något som rör alla delar i hälso- och sjukvården. Målet är en hälso- och sjukvård som utgår från individens behov och förutsättningar, och där hela livssituationen beaktas för att få bättre effekt av de vård och omsorgsinsatser som erbjuds. Vården ska ge patienten möjligheter att vara delaktig i sin egen vård och ta ansvar för sin hälsa. Detta kan ske både genom hälsofrämjande och förebyggande insatser. Det handlar också om att skapa trygghet genom fasta kontakter i vården och en planering där olika vårdgivare tar fram en gemensam planering för den vård som ska genomföras. En återkommande fråga som bör ställas är: Vad är viktigt för dig idag?

Ett gott exempel på nära vård är den enhet för samordnat medicinskt omhändertagande (SMO-enhet) som finns på Kumla vårdcentral där patienter med funktionsvariationer möts utifrån sina förutsättningar. Verksamheten har bedrivits som en pilot men kommer nu permanentas.

Primärvården är basen i hälso- och sjukvården och en väl fungerande primärvård en förutsättning för att klara hela sjukvårdsuppdraget. Primärvård bör byggas på kontinuitet, denna kan i sin tur bygga på en fast vårdkontakt eller på ett team. Som en del i arbetet mot en nära vård och ökad kontinuitet inom primärvården har ett arbete startats med målet en läkare per 1 100 listade patienter.

Att implementera arbetssätt som underlättar för både invånare och medarbetare inom hälso- och sjukvården är ett måste för att klara av att erbjuda en god och jämlik vård även i framtiden. Att arbeta fram dessa arbetssätt är ständigt pågående. Forskning och utbildning är en naturlig del av verksamheten.

En god tillgänglighet till primärvården är viktig och lagstadgat då primärvården för många är vägen in till hälso- och sjukvården. Behovet av vård kan för de flesta tillgodoses inom primärvården. Idag finns flera vägar in, arbete pågår för att förbättra och förtydliga dessa vägar för att säkerställa att patienten får kontakt med sin vårdcentral samma dag som behovet uppstår.

En viktig del av detta arbete görs i de verksamheter som finns geografiskt nära patienterna. Det ska finnas minst en vårdcentral i varje kommun, det skapar goda förutsättningar för lokal samverkan mellan den primärvård som utförs i privat, regional och kommunal regi samt med sjukhusverksamheter. Patienter och medarbetare ska kunna känna stolthet över sin vårdcentral. Vårdcentralerna ska ha förutsättningar att bedriva en god vård utifrån lokala behov. Det kan handla om att utveckla digitala lösningar som möjliggör kontakt med vården från hemmet, mobil verksamhet eller att använda de resurser som idag finns på andra sätt. Örebro läns olika delar skiljer sig åt, både i befolkning och geografi och vården behöver anpassas efter de förutsättningarna. Fram till år 2040 uppskattas landets invånarantal öka med 4 procent, motsvarande siffra för Örebro län är något lägre med 3 procent. Störst ökning sker i Lekebergs kommun och störst minskning i Ljusnarsbergs kommun. På lite kortare sikt, fram till år 2033, kommer den största procentuella ökningen (79 procent) ske i gruppen 85–89 år. Detta innebär en utmaning då gruppen i arbetsför ålder ökar med endast 2,5 procent. En minskning ses i gruppen 0–15 år. För att fortsatt kunna erbjuda en god och jämlik vård behöver nya, effektivare arbetssätt införas. Att möjliggöra så att invånarna själva kan ta ett större ansvar för sin egen vård är en förutsättning. I länet pågår ett arbete med att se över hur Region Örebro län tillsammans med kommunerna kan arbeta förebyggande för att skapa en bättre hälsa hos barn och unga. Detta är en viktig del i omställningen till nära vård och det är viktigt att ha fungerande flöden mellan öppen- och slutenvård även inom detta område med barnet i fokus.

Rätt vård i rätt tid med rätt kompetens på rätt nivå är en central princip i modern sjukvård. Det innebär att patienter med störst behov prioriteras först genom effektiv triagering. För att uppnå detta krävs kontinuitet, sömlösa vårdövergångar och obrutna patientkedjor. Vården ska präglas av en helhetssyn med fortlöpande samordning och effektiv informationsöverföring mellan olika professioner, verksamheter och huvudmän. Vården ska fokusera på insatser med tydligt värde för patienten och fasa ut åtgärder av ringa eller inget värde. Fortløpande prioriteringar och kloka kliniska val skapar goda förutsättningar att på ett kostnadseffektivt sätt erbjuda hög medicinsk kvalitet till de som behöver vård mest.

Allt fler människor i Sverige lider av och söker vård för psykisk ohälsa. Detta skapar utmaningar även i vår organisation. Region Örebro län arbetar för att minska väntetiderna inom psykiatri. Behovet av neuropsykiatriska utredningar både för barn och vuxna fortsätter att öka. Patientgruppen som stadigt ökar är patienter med ADHD-diagnos. Detta är en komplex neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som kräver flera insatser som exempelvis medicinering och/eller anpassning av studie- och hemmiljön med

mera. Med stöd av faktabaserad styrning kommer ett särskilt fokus vara på att förbättra tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) för både utredning och behandling genom att stärka effektiva flöden. I arbetet med implementering av Vård och insatsprogram för ADHD samarbetar regionen och länets kommuner för att hitta fungerande flöden i vårdkedjan.

Genom tillskapande av ytterligare vårdplatser ska tillgängligheten förbättras inom rättspsykiatri, för att fler av patienterna ska få vård inom länet.

Den psykiatriska vården ska fortsätta att utvecklas i riktning mot god och nära vård. I Region Örebro län ska det vara enkelt för patienter med psykisk ohälsa och psykiatriska diagnoser att få hjälp både i öppen- och slutenvård. Utvecklingen av specialistpsykiatriska omvårdnadsteam fortsätter för att framåt kunna omfatta hela länet. I norra och västra länsdelen har arbetssättet använts under en tid och det är viktigt att hela tiden följa den förändring som genomförts så att de effekter som eftersträfvats uppnåts.

Intensifierat arbete inom beroendehälsa kommer att göras i samarbete med länets kommuner med anledning av den samsjuklighetsdelegation som startas på nationell nivå. För att möta gruppen med intravenöst missbruk ges ett uppdrag till hälso- och sjukvården att utveckla sprututbytesverksamheten i länet.

I Örebro län finns tre starka sjukhus som innebär att Region Örebro län kan leverera en god vård till länsinvånarna samt har en god beredskap i oroliga tider. Karlskoga och Lindesbergs lasarett samt Universitetssjukhuset Örebro har väldefinierade basuppdrag, men även egna inriktningar. Alla tre sjukhus ska utvecklas utifrån deras egna unika förutsättningar för att ge en god vård med spets i hela länet. För att få till fungerande flöden och öka tillgängligheten ska den planerade vården i största möjliga utsträckning vara separerad från akut vård. Det möjliggör att alla tre sjukhus får möjlighet att utveckla delar som de är starka inom. Lasarettens och universitetssjukhusets olika inriktningar möjliggör att även patienter från andra regioner kan få högspecialiserad vård i länet. Patienterna kommer framför allt från regionerna inom Sjukvårdsregion Mellansverige, men även från andra delar av landet.

Region Örebro län behöver arbeta för att fortsätta minska kötiderna inom de opererande specialiteterna. Länsverksamheterna ska utvecklas för att på ett mer effektivt sätt ta vara på sina kompetenser. För att tillgodose alla länsinvånarnas behov och för att öka tillgängligheten och säkra den medicinska kvalitén ska så mycket arbete som möjligt utföras dagtid. Den högspecialiserade vården ska öka på Universitetssjukhuset Örebro och planerade operationer ska öka på Lindesbergs och Karlskoga lasarett. En god balans mellan behov och utbud ger också en ökad möjlighet till utveckling av den högspecialiserade vården, såväl för Sjukvårdsregion Mellansverige som för landet.

Ett målmedvetet strategiskt arbete med prioriterade högspecialiserade vårdområden, i nära samarbete med Örebro universitet, säkrar Region Örebro läns position som en av landets sju universitetssjukvårdsregioner, i det ingår också rollen av att vara ett av de ackrediterade cancercentrum som nu bildas vid landets olika universitetsregioner. Nya utvecklingsområden inom forskning och utbildning har identifierats genom nationella och internationella samarbeten. Detta

skapar strukturella och ekonomiska förutsättningar för att kunna rekrytera och behålla spetskompetenser inom prioriterade områden, samt för att kunna investera i avancerad teknisk utrustning.

För att främja god hälsa är det nödvändigt att arbeta med både generell folkhälsa och med det förebyggande hälso- och sjukvårdsarbetet. Genom en basplatta för hälsofrämjande arbete fortsätter hälso- och sjukvården att utvecklas så att länets invånare ges förutsättningar att vara aktivt medskapande för sin fysiska och psykiska hälsa. Olika sätt att arbeta hälsofrämjande utvecklas i samarbete med länets kommuner och civilsamhällets organisationer. Hälso- och sjukvården ansvarar också för sjukdomsförebyggande insatser för prioriterade grupper och ska stödja individens förmåga att ta ansvar för sin hälsa. En viktig del i det förebyggande arbetet är olika screeningsundersökningar med syfte att identifiera personer med tillstånd som innebär en hög risk för framtida ohälsa. Genom vaccinering mot HPV (humant papillomvirus), både i form av förstagångsvaccinering av barn och unga samt genom catch-up-vaccinering av prioriterade grupper, kan livmoderhalscancer utrotas till år 2027. Därför behöver arbetet för en ökad vaccinationsgrad inom båda grupperna fortsätta.

Barn och unga med synfel ska få bättre förutsättningar för att delta i skola och på fritiden. Glasögonbidrag ska återinföras, att glasögon ska vara kostnadsfria för de som behöver glas för 6 dioptrier och däröver, för barn och unga i åldrarna 0–19 år. Alla barn och unga ska som tidigare få 800 kr i glasögonbidrag enligt nationellt regelverk. En genomlysning och jämförelse av hjälpmedelsavgifterna ska genomföras för att säkerställa att avgifterna är rimliga och relevanta. Ambitionen är att avgifterna inte ska överstiga genomsnittet i landet.

Alla patienter har rätt till trygghet och stöd. Region Örebro läns arbete mot våld i nära relation och sexualiserat våld ska stärkas, med särskilt fokus på att uppmärksamma och stödja våldsutsatta kvinnor och offer för sexualbrott. Kompetensen ska finnas i alla patientnära verksamheter. Våld i nära relation är ett stort folkhälsoproblem, på såväl individ- som samhällsnivå. Konsekvenserna av våld i nära relation är omfattande, inte bara för den utsatta utan också för samhället som helhet, med konsekvenser som fysiskt och psykologiskt lidande och betydande ekonomiska kostnader. Region Örebro län arbetar aktivt med att sprida kunskap om detta till medarbetare, bland annat genom en webbkurs om våld och riktade utbildningar till regionens personal. Detta för att regionen i alla delar ska bli bättre på att uppmärksamma problemet och att medarbetare ska känna sig trygga med att identifiera våldsutsatta patienter genom att aktivt fråga om våld. Ett respektfullt och tryggt bemötande tillsammans ett gott medicinskt och psykosocialt omhändertagande är av yttersta vikt, samt korrekt dokumentation för att underlätta i en eventuell framtida rättsprocess.

Medarbetarna utgör hälso- och sjukvårdens viktigaste resurs. Det är viktigt att vi har medarbetare som trivs, har en god arbetsmiljö och få möjlighet att arbeta på toppen av sin kompetens. Sjukvården ska ha personcentrerade, effektiva och ändamålsenliga arbetssätt som utgår från patientens behov. Arbetssätten underlättar samarbete mellan huvudmän, vårdgivare, specialiteter och professioner.

Region Örebro län arbetar ständigt med att utveckla det proaktiva patientsäkerhetsarbetet inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Av avgörande betydelse är ett gott ledarskap som möjliggör en god patientsäkerhetskultur i hela sjukvårdsorganisationen.

Hälso- och sjukvården har ett väletablerat och systematiskt arbete inom avvikelshantering för uppföljning av tillbud, negativa händelser och klagomål. Avvikelsehanteringen fortsätter att utvecklas, med arbete för mindre skuldbeläggande och ökad förbättringsvilja för säkerhet i vården. Ett fortsatt arbete sker för att förbättra förutsättningarna för ett strategiskt och processinriktat patientsäkerhetsarbete. Under 2025 kommer förutsättningarna utredas för att nyttja en digital plattform som en förberedelse för faktabaserat patientsäkerhetsarbete över hela linjen.

Utveckling sker också kontinuerligt vad gäller att lyfta fram det vårdhygieniska arbetet för att minska antalet vårdrelaterade infektioner. Dessutom sker en utveckling för att konsolidera och vidareutveckla den kliniska utbildningen inom ramen för Kliniskt träningscentrum (KTC) på Universitetssjukhuset Örebro.

Målsättning nr 1:

Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Kvalitetsindikatorer sjukvård. Andel av utvalda kvalindikatorer som uppnår en generellt accepterad kvalitetsnivå *	2024: 5 av 8	6 av 8	7 av 8
2. Patientrapporterade resultat cancervård helhetsintryck (prem: patientrapporterade mått)	2024: 87 %	90 %	95 %
3. Vårdgaranti (exkl medicinsk vald väntan och patientvald väntan)	(Införande av Cosmic innebär osäkra resultat 2024)		
a. Operation (< 90 dagar)	2023: 56 %	65 %	100 %
b. Barn- och ungdomspsykiatri, första besök (< 30 dagar)	2023: 70 %	100 %	100 %
c. Telefontillgängligheten i primärvård (inom 0 dagar)	2023: 82 %	90 %	95 %

*

1. Andel individer med alkoholberoende som behandlas med återfallsförebyggande läkemedel
2. Symtomfrihet efter elbehandling.
3. Cervixcancerscreening, resultat
4. Andel patienter ≥ 75 år i primärvården som behandlas med läkemedel som bör undvikas
5. Beläggningsgrad på sjukhus
6. Återinläggningar inom 30 dagar på sjukhus
7. HbA1c samt blodtryck inom målvärde vid diabetes mellitus
8. Reperfusion samt mortalitet vid stroke

4.2 Tandvården är god, säker och jämlik

Region Örebro läns ansvar för tandvård

Region Örebro län ska erbjuda en god tandvård åt de som är bosatta och som stadigvarande vistas i Örebro län. Region Örebro län ska verka för en god tandhälsa hos befolkningen. Tandvårdslagen beskriver regionernas ansvar för tandvård.

Planering av tandvård ska ske med utgångspunkt från befolkningens behov. Det ska finnas tillräckliga resurser för patienter med särskilda behov av tandvårdsinsatser och patientgrupper med behov av särskilt tandvårdsstöd ska erbjudas tandvård. Även den tandvård som erbjuds av annan vårdgivare än Region Örebro län ska beaktas i planeringen.

Den tandvård som Region Örebro län bedriver kallas folktandvård. Region Örebro län har ett särskilt ansvar för att alla barn och unga får en avgiftsfri, regelbunden och fullständig tandvård. Barn och unga kan från och med två års ålder välja vårdgivare. Möjligheten att välja innebär att allmäntandvård kan sökas hos såväl Folktandvården som privat vårdgivare.

Specialisttandvård för barn och unga har fram till år 2025 utförts helt i egen regi, inom Folktandvården. Under år 2025 infördes vårdval enligt LOV (lagen om valfrihet) inom tandreglering för barn och unga, med möjlighet för privata och offentliga vårdgivare att ansöka om att bli leverantörer. Målet är en ökad tillgänglighet och kortare väntetider.

De särskilda tandvårdsstöd som är riktade till vuxna med särskilda behov, är också Region Örebro läns ansvar och där finns samma valfrihet som för barn och unga. Stödet innebär tandvård till samma avgift som inom hälso- och sjukvårdens avgiftssystem.

Folktandvården

Folktandvården bedriver både allmän- och specialisttandvård i länet. Folktandvården ska verka för en god, jämlik munhälsa hos invånarna länet. Detta sker genom att arbeta förebyggande, både med generella förebyggande insatser utifrån en socioekonomisk klusteranalys samt i mötet med den enskilda patienten. Invånarna ska få ett gott bemötande och känna tillit i kontakten med Folktandvården. Folktandvårdens folkhälsoinsatser ansvarar för de hälsofrämjande insatserna för länets befolkning i stort. De genomför även riktade insatser till socioekonomiska riskområden. Exempel på sådana riktade insatser kan vara tandborstning i förskolan och fluoridsköljning i skolan. Specifika insatser för den äldre befolkningen genomförs via kunskapscentrum för äldres munhälsa. Folktandvården ska framöver söka ännu fler samarbetsytor för att främja invånarnas munhälsa och förebygga sjukdom.

Som ett led i ett sjukdomsförebyggande arbete riskbedöms alla patienter i Folktandvården vid varje undersökning. Barn och vuxna som bedöms ha en förhöjd sjukdomsrisk ska få sjukdomsförebyggande eller sjukdomsbehandlande vård. Vården ska vara patientsäker och evidensbaserad, och arbetet fortsätter med att ytterligare implementera nationella riktlinjer. Forskning och utbildning ska vara en

naturlig del av verksamheten och Folktandvården ska stimulera till forskningsutbildning inom fler yrkeskategorier.

Folktandvårdens arbete ska vara behovsstyrt, och de med sämst munhälsa ska prioriteras först. Folktandvården ska i sitt arbete utgå från patientens individuella förutsättningar och munhälsa. Folktandvården ska arbeta aktivt för en god tillgänglighet för personer som valt Frisktandvårdsavtal. Patienterna prioriteras efter en beslutad prioriteringsriktlinje där grunden är den individuella riskbedömningen av varje patient. Folktandvården har ett särskilt ansvar att ta emot patienter som av olika skäl inte kan få vård på annat håll, vilket kan bero på kompetens eller individens enskilda behov. Folktandvården har ett sistahandsansvar att möta alla former av vårdbehov oavsett orsak. Det kan exempelvis handla om medicinska eller geografiska skäl. Det pågår ett arbete med den nya systemleverantören för Frenda (vårdinformationssystem i Folktandvården) att utveckla möjligheter till delbetalningar för Folktandvårdens patienter.

Folktandvården ska arbeta för en ökad tillgänglighet till tandvård. För att uppnå detta krävs en strategisk kompetensförsörjning med tonvikt på att behålla medarbetare och nyttja de digitala och tekniska möjligheter som finns. För att behålla personal är en viktig komponent att få arbeta med hela behandlingsspektrat och träffa alla åldrar samt få fortsatt kompetensutveckling. Arbetet med att öka flödeseffektiviteten ska fortgå, med fokus att få patienter med låga vårdbehov färdiga vid sitt första besök. Ett flödeseffektivt arbetssätt är värdeskapande för patienten, men förväntas också leda till att fler patienter kan tas om hand med oförändrade resurser, och därigenom leda till en ökad tillgänglighet.

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Antal länsdelar som kan erbjuda invånarna en tid till Folktandvården inom 3 månader utan att frångå prioriteringsordning.	2024: 3	4	4
2. Antal kliniker i specialisttandvården där väntetiden för prio 1 och 2 inte överstiger 3 månader.	2024: 3	5	8
3. Andelen kariesfria sexåringar ska öka och vara minst 85 % på samtliga kliniker.	66 % på kliniken med minst andel friska barn	70 %	85 %

4.3 En hållbar och attraktiv kollektivtrafik

De som bor och verkar i Örebro län ska ha tillgång till en tillgänglig och attraktiv kollektivtrafik, som bidrar till stärkt konkurrenskraft genom hållbart och effektivt resande. Region Örebro län ska fortsatt bidra till ökat hållbart resande. Kollektivtrafiken ska skapa möjligheter för människor att resa till och från arbete, utbildning eller fritidsaktiviteter, på ett samhällsnyttigt sätt där huvuduppgifterna är kollektiv pendling till arbete och studier. Arbetet handlar om att andelen kollektiva resor av de motoriserade resorna ska öka. De som reser med kollektivtrafiken ska vara nöjda med sitt resande och utförandet ska ske klimat- och kostnadseffektivt. Resor till och från vården ska ske kostnadseffektivt och tryggt och en fortsatt utveckling av samarbetet med hälso- och sjukvården ska ske för att nyttja fordonsflottan, såväl Region Örebro läns egna fordon som upphandlade fordon inom serviceresor, så effektivt som möjligt.

Tryggheten inom kollektivtrafiken ska öka. Bland annat genom fortsatt förarcertifiering, fler tillgänglighetsanpassade busshållplatser, tillförlitlig resenärsinformation, säkrare på- och avstigningsplatser för serviceresefordonen och ett samarbete med kommunernas skolorganisationer för att öka trygghet och säkerhet under resan och vid upphämtning och avsläpp.

Under föregående år har stora förändringar genomförts inom kollektivtrafiken i länet. Detta har påverkat många resenärer. Genom att undersöka möjligheten att samordna befintlig trafik och undersöka möjligheten till andra former av trafik ska tillgängligheten på landsbygden bli bättre. Bland annat genom att underlätta byte mellan bil och buss/tåg utifrån den strategi för pendlarparkeringar som tas fram under 2025.

Det nya linjenätet för Örebro stadstrafik som startade i december 2024 ger fortsatt effekter under året. En snabbare och effektivare trafik är till nytta både för de som bor i staden och de länsinvånare som reser till och från Örebro.

För att möjliggöra för unga att resa till sommarjobb och andra aktiviteter under sommaren ska kostnaden ses över inför rabatterade resor för skolelever under sommarlovet.

Målsättning nr 3:

En hållbar och attraktiv kollektivtrafik.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Kollbar som mäter kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken. *	2024: 75	78	80
2. Andelen resenärer nöjda med sammanfattningen av resan, från beställning till genomförd resa, enligt Anbarometer som mäter kvaliteten i servicetrafiken. *	2024: 86	87	90

* Ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet.

4.4 Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant

För att ligga i framkant krävs en gemensam riktning och en systematisk samverkan för att nå de regionala målen. För en hållbar regional tillväxt i hela Örebro län behöver den regionala utvecklingen bedrivas med ett territoriellt perspektiv där insatserna anpassas efter länets olika förutsättningar och behov för att främja utvecklingskraft och att människor ska kunna bo leva och verka i hela länet.

Region Örebro län ska driva ett strategiskt och operativt arbete gällande energi- och klimatfrågor genom Energikontoret. Energikontoret initierar, utvecklar och genomför projekt i samverkan med olika aktörer för att främja energi- och resurseffektivitet och arbeta för ett mer cirkulärt samhälle samt minska länets samlade klimatavtryck. Med det regionala energi- och klimatprogrammet som grund ska Örebro län vara en förebild och överträffa nationella mål inom energi och klimat. Länets långsiktiga kraftförsörjning är en viktig och prioriterad fråga. I syfte att stärka länets beredskap och robusthet ska upphandlingspolicyn revideras.

För att möta länets kompetensförsörjningsbehov, både på kort och lång sikt, krävs ett innovativt och proaktivt kompetensförsörjningsarbete. Region Örebro län samordnar arbetet tillsammans med länets aktörer inom näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. I arbetet ingår att ta fram behovsanalyser, främja kunskapsutveckling och skapa mötesplatser för samverkan. Det regionala uppdraget omfattar även att arbeta för en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Det innebär att kontinuerligt anpassa utvecklingsarbetet för att säkerställa att kompetensförsörjningen motsvarar arbetsmarknadens behov.

Grundläggande utbildning är avgörande för samhällets behov, individens potential och inkludering i samhället, samt individen hälsa och utveckling. I och med länets särskilda utmaning med svaga skolresultat ska Region Örebro län bidra till och verka för bättre förutsättningar för barn och unga att klara sin skolgång.

Folkhögskolorna ska främja individens kunskaper, färdigheter, bildning samt personliga utveckling. De ska stärka arbetet med att skapa goda utbildningsmöjligheter i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin. Inom folkhögskolorna bedrivs grundskolekompetens, gymnasiekompetens, yrkesutbildningar samt förberedande utbildningar för högre studier inom kulturområdet.

Region Örebro län ska skapa förutsättningar för en god, jämlik och jämställd hälsa hos länets befolkning, som är en avgörande målsättning för en hållbar regional utveckling. En befolkning med god hälsa och goda livsvillkor stärker länets tillväxt och motståndskraft i kris. Genom samarbete och samordning med flera av samhällets aktörer, ska ojämlikheten i livsvillkor och hälsa bemötas.

För att den regionala utvecklingen ska ligga i framkant är en ökad konkurrenskraft och innovation en central drivkraft för länets tillväxt och utveckling. För att stärka länets innovationskraft och framväxten av kunskapsintensiva företag behöver det innovationsstödjande systemet i länet utvecklas och inflödet av nya idéer öka. Det innebär att skapa ett företagsklimat där entreprenörer, forskare och idébärare har goda förutsättningar att starta, driva och utveckla hållbara företag. Insatser för att mildra lågkonjunkturrens konsekvenser, både för företag och individer, behöver prioriteras.

För att hantera samhällsutmaningar och bidra till utvecklingen av sociala innovationer krävs även en välutvecklad samverkan med bland annat civilsamhället. Region Örebro län ska verka för ett starkt civilsamhälle och stark folkbildning.

Den fysiska och digitala infrastrukturen i länet ska utvecklas. Örebro har ett strategiskt läge mellan de tre storstadsregionerna Stockholm, Oslo samt Göteborg och har även en internationell tillgänglighet. Närheten till Stockholm är särskilt betydelsefull för länets utveckling och för att locka och behålla specialiserad arbetskraft som efterfrågas alltmer. En utvecklad tillgänglighet så väl inom som till och från länet är viktig för att möta länets utmaningar inom flera områden. Tillgången till snabb uppkoppling blir också alltmer viktigt för att kunna utveckla bebyggelse och verksamheter i hela länet. Region Örebro län har rollen som digital bredbandskoordinator och samordnar arbetet med utveckling av digital infrastruktur mellan länets kommuner, kommersiella aktörer och statliga myndigheter. De digitala lösningarna och möjligheterna det ger är viktigt för alla länets invånare och för företagens möjligheter att etablera sig och verka i hela länet. Det nationella målet är att 95 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. För att nå målet krävs en ökad statlig finansiering.

Det regionala utvecklingsarbetet stärks genom samarbete samt ett proaktivt och strategiskt påverkansarbete där Region Örebro län är en viktig aktör och samarbetspartner i lokala, nationella och internationella sammanhang. En viktig del av samverkan sker inom Östra Mellansverigesamarbetet (ÖMS) och Mälardalsrådet. Österut sker bland annat samverkan med Region Värmland för att gemensamt stärka utveckling och tillväxt i våra två län. Under 2025 startar det gemensamma projektet Stärkt konkurrenskraft och attraktionskraft i ”stråket” Värmland-Örebro län. Region Örebro län har därmed en central roll i att driva och samordna länets utveckling genom aktivt påverkansarbete på regionala, storregionala, nationella och internationella arenor i frågor som bedöms påverka länets utveckling, till exempel inom infrastrukturplanering samt energi och klimatfrågor. Tillsammans med Region Dalarna och Region Gävleborg har Region Örebro län ett Brysselkontor som fungerar både som en förlängd arm för regionernas prioriterade områden samt tillför kunskap om vad som händer i EU och hur det påverkar oss.

Region Örebro län har ett lagstadgat ansvar att driva och samordna länets utveckling genom aktivt samverkansarbete. Mål av territoriell art följs upp inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret och uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen nedan bedöms via de uppdrag som finns i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar samt via nämndens konkretisering med egna mål och uppdrag. Uppdragen bidrar till att identifiera prioriterade områden för att främja en hållbar utveckling i länet.

Målsättning nr 4:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

4.5 Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart

Kultur i Örebro län ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Genom samverkan med länets kommuner, civilsamhället och det professionella kulturlivet ska Region Örebro län bidra till en hållbar och resilient kulturell infrastruktur med en mångfald av kulturuttryck i enlighet med Örebro läns kulturplan 2024–2027. Region Örebro län fördelar årliga och tillfälliga medel till utvalda professionella kulturaktörer, kulturfrämjare, biblioteksutvecklare, folkbildningen samt regionala kulturföreningar. Kreativitet och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling varför de professionella kulturskaparnas förutsättningar att verka och leva i Örebro län ska stärkas.

I Örebro län ska alla ha möjlighet att ta del av kultur och själva skapa kultur oavsett bakgrund eller kulturvana. Region Örebro län ska därför särskilt främja tillgången till professionell kultur för barn och personer med sämre socioekonomiska livsvillkor. Ett viktigt fokus inom regional kultur är därför kultur i skolan och att stärka de professionella kulturaktörernas förutsättningar att nå nya grupper.

För social sammanhållning, demokrati och arbetet med gemensamma samhällsutmaningar i länet behövs civilsamhället och den sociala ekonomin. Partnerskapet för sociala innovationer är ett viktigt nätverk för att möta länets samhällsutmaningar och bidra till hållbar utveckling. Inom ramen för den nationella civilsamhällspolitiken har Region Örebro län antagit en regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi, vilken är en del av den regionala utvecklingsstrategin. Genom sina organisationer och verksamheter bidrar civilsamhället till mötesplatser, en bättre folkhälsa, en meningsfull fritid för barn och unga och mycket mer. Region Örebro län har en viktig roll i att skapa långsiktiga förutsättningar för civilsamhället och folkbildningen. Ett viktigt instrument är föreningsstöd och stöd till studieförbunden. Genom detta stärks organisationernas förutsättningar till aktiviteter för och med sina medlemmar och målgrupper. Andra viktiga områden är sektorsövergripande dialog och samverkan kring samhällsutmaningar samt att nyttja den internationella nivån för lärande och stärkta resurser.

Region Örebro län har ett lagstadgat ansvar att driva och samordna länets utveckling genom aktivt samverkansarbete. Örebro läns kulturplan 2024–2027 är en handlingsplan till den regionala utvecklingsstrategin och omfattar även kultur och hälsa. Mål av territoriell art följs upp inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret och uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen nedan bedöms via de uppdrag som finns i kapitel Regionstyrelsen och nämndernas ansvar samt via nämndens konkretisering med egna mål och uppdrag. Uppdragen bidrar till att identifiera prioriterade områden för att främja en hållbar utveckling i länet.

Målsättning nr 5:

Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart.

4.6 Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets

Forskning och utbildning ska vara av hög kvalitet med bred verksamhetsförankring och internationell spets. Detta för att skapa bästa möjliga förutsättningar för invånarnas hälsa, vård och omsorg samt att stärka Örebro läns attraktivitet och utveckling idag och imorgon.

Region Örebro län har sedan länge ett långsiktigt och prioriterat engagemang i utveckling av forskning och utbildning (FoU) i samverkan med Örebro universitet. I slutet av 2024 presenterade regeringen såväl en uppdaterad life science-strategi som forskningspropositionen för de närmaste fyra åren, 2025–2028. Målsättningarna i propositionen är excellens, internationalisering och innovation. Dessa områden speglar även Region Örebro läns målsättningar inom forskningsuppdraget.

I dagsläget är universitetssjukvården, i nära samverkan med Örebro universitet, navet för den egna FoU-verksamheten både avseende klinisk forskning och utbildningssamverkan. Detta ställer särskilda krav på Region Örebro län både via nationella avtal som ALF-avtalet och avseende finansiering och möjliggörande av forskningen inom regionens verksamheter. Universitetssjukvård inkluderar alla delar av Region Örebro läns verksamheter medan vissa verksamheter, parallellt med vårduppdraget, utsetts till universitetssjukvårdsenheter. Dessa verksamheter ska genomsyras av och uppfylla ett antal nationella kriterier avseende vård, forskning, utbildning och samverkan med samhälle och näringsliv.

Samverkan med utbildningsanordnare och lärosäten är en strategisk fråga för kompetensförsörjningen inom Region Örebro län. Avseende akademiska utbildningar är Örebro universitet dominerande men avtal finns också med andra lärosäten om samverkan för att erbjuda medarbetare lokalt förankrade vidareutbildningar. Under året kommer stort fokus vara på omställning till Bastjänstgöring (BT) för läkare samt implementering av de nya avtalen för verksamhetsförlagd utbildning för akademiska vårdprofessioner som tecknats under 2025. I ett samverkansregionalt och nationellt perspektiv tar Region Örebro läns verksamheter ett stort utbildningsansvar avseende såväl verksamhetsförlagd utbildning som utbildningstjänster för hälso- och sjukvården och specialisttandvården.

Forskning och utbildning har en viktig roll i att stärka den regionala utvecklingen inom både näringsliv och offentlig sektor. Fortsatt utveckling av internationaliseringsarbete och life-scienceområdet, med Örebro universitet som medaktör, är en nödvändighet för att bevara och utveckla internationellt slagkraftig verksamhet.

Utveckling av precisionsmedicin fortsätter under de närmsta åren. Det europeiska hälsodataområdet är under utveckling och kommer de närmaste åren påverka Region Örebro läns förutsättningar för nyttiggörande av hälsodata men också ge nya möjligheter till datadrivna innovationer och medicintekniska prövningar, inklusive AI-applikationer. Detta ställer också nya krav på regionerna för att kunna tillhandahålla dessa data.

Region Örebro län ska ses som en självklar samverkanspartner inom life science-området. Det gäller både kliniska läkemedelsprövningar och också prövningar av medicintekniska produkter. Länets

invånare ska kunna få ta del av och medverka till utveckling av framtidens vård och behandlingsalternativ.

I det regionala perspektivet finns intressant tillväxtpotential inom life science-sektorn, ett område som inom ÖMS-samverkan (Östra Mellansverige) lyfts fram inom smart specialisering. Ett långsiktigt arbete mellan samhällets alla sektorer med ett tydligt regionalt ledarskap kan stärka life science-sektorn som en viktig del av länets utveckling.

Målsättning nr 6:

Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Andel nationella och regionala kriterier som uppfylls av universitetssjukvårdsenheter (USV). *)	2024: 89 %	95 %	98 %
2. Egenfinansierad forskning per capita, plats av USV-regioner. **)	2023: Plats 6 av 7	Topp 3 av 7	Topp 3 av 7
3. Forskningsintensiv region per capita. ***)	2023: 10 av 21	9 av 21	8 av 21

*) USV: Universitetssjukvårds/enheter

**) Offentliga sektorns utgifter för egen FoU efter region, sektor, forskningsämnesområdet Medicin och hälsovetenskap, SCB FoU enkät 2023

***) Forskningsintensiv region, SCB FoU enkät 2023 <http://www.statistikdatabasen.scb.se/sq/160526>

4.7 Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare

Region Örebro län vill vara en ledande region som drar nytta av digitaliseringens kraft för att utveckla verksamheten, nå organisationens mål och därigenom skapa ett effektivt och hållbart digitaliserat samhälle.

Välfärden har prövats hårt de senaste åren med en pandemi följt av ett krig i närområdet och stora ekonomiska utmaningar. En effekt av kriserna är att digitala lösningar används i betydligt högre grad än tidigare och att den digitala mognaden hos såväl medarbetare som länets invånare har ökat. Det finns ett stort behov av att utveckla verksamheten med moderna verksamhetssystem och nya lösningar. Det ställer samtidigt högre krav på tekniska skydd, men också på ett systematiskt informations-säkerhetsarbete, en säker informationshantering och ett säkert informationsutbyte, som är en förutsättning för att bibehålla och stärka tilliten till digitala välfärdstjänster. Det är en utmaning att hitta rätt balans mellan effektiva säkerhetsåtgärder och väl fungerande lösningar.

Region Örebro län har en framtagen programplan för digitalisering som utgår från Örebro läns digitaliseringsstrategi. Målen i programplanen uppnås genom årliga aktivitetsplaner som beskriver beslutade projekt, uppdrag och förstudier. Program för e-hälsa avslutades 2025 men arbetet med att utveckla användarvänliga och tillgängliga digitala lösningar för länets invånare fortsätter. De nya vårdinformationsstöd inom hälso- och sjukvård och tandvård som infördes 2025 utvecklas vidare inom fortsättningsprogram. För att programmen ska nå önskad effekt krävs att varje nämnd och förvaltning är delaktig i arbetet och verkar för en ökad digital mognad i sina respektive verksamheter. Region Örebro län är en av de samverkande parterna i arbetet med länets digitaliseringsstrategi och har också det samordnande ansvaret för den. Övriga samverkande parter är länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län och Örebro universitet samt Inera. Syftet med digitaliseringsstrategin är bland annat att tydliggöra hur Region Örebro län tillsammans med samverkande parter kan använda digitaliseringen som strategiskt verktyg för att vara en del i, och för att driva, samhällsutvecklingen, samt för att kunna erbjuda bättre samhällsservice och öka invånarnas delaktighet. Den ska också hjälpa till att överbygga de hinder som kan finnas i digitaliseringsarbetet och vara ett stöd för de samverkande parterna i att skapa ett bättre liv för länets invånare och öka näringslivets konkurrenskraft.

Region Örebro län deltar i nationella samarbeten via SKR-bolaget Inera. Bolaget utvecklar och förvaltar nationell digital infrastruktur samt digitala tjänster för invånare via 1177, som är hela Sveriges samlingsplats för information och tjänster inom hälsa, vård och Folk tandvård. Regioner och kommuner arbetar gemensamt via en framtagen färdplan vilken hålls samman av Inera.

Utvecklingen går snabbt framåt och det som tas för givet idag kan inte tas för givet om några år. Det finns stora möjligheter till en ökad tillgänglighet till Region Örebro läns olika tjänster och systemstöd för både invånare och medarbetare. En viktig pusselbit i denna utveckling är att kontinuerligt säkerställa och ompröva så att alla har samma tillgång till och möjlighet att ta del av, regionens utbud av lösningar, oavsett vilken kanal det sker via.

Artificiell intelligens (AI) har potential att lösa välfärdens utmaningar. AI kan ge en ökad och mer jämlik tillgång till både högkvalitativ vård och utbildning samt bidra till en effektivare offentlig förvaltning. Region Örebro län har under 2025 antagit en AI-strategi för att driva och utveckla arbetet med AI inom Region Örebro län. Process Automation har börjat att användas inom kommuner och regioner. Används det på rätt sätt kan det förbättra både effektivitet och säkerhet genom resurs- och kostnadsbesparingar, samt bidra till kortare handläggningstider med ökad riktighet och kvalitet.

Målsättning nr 7:

Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. En hög andel av länets invånare är användare av 1177 inloggade tjänster.	2024: 95 %	95 %	96 %
2. 1177 inloggade e-tjänster, nöjda användare enligt NKI, Nöjd Kund Index. * Målsättningen är att bibehålla och sikta mot en förbättring.	2024: 71 %	76 %	80 %
3. Betyg vid digitala möten. Målsättningen är att bibehålla befintliga höga betyg. **	2024: Betyg, personal 3,7 invånare 3,9	Betyg: personal 3,8 invånare 3,9	Betyg: personal 3,9 invånare 3,9

* Nöjd Kund Index, NKI, är ett vanligt mått inom kund- och marknadsundersökningar och ger ett värde på kundnöjdhet mellan 0 och 100. Värden över 74 innebär att kunden eller användaren är mycket nöjd enligt SCB:s officiella NKI-skala.

** Digitala möten erbjuds inom flera förvaltningar och har nöjda användare enligt betygssättningen som erbjuds efter varje genomfört möte. Målsättningen är att under 2026 bibehålla befintliga höga betyg. Betygen för besöken ligger på 3,7 för personal och 3,9 för invånare på en fyrgradig skala.

4.8 Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling

Region Örebro län strävar efter att vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet som aktivt bidrar till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Region Örebro län vill skapa god jämlik och jämställd hälsa, välfärd och livskvalitet för länets invånare när regionen bedriver verksamheten, samtidigt som kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov ska säkerställas.

I Program för hållbar utveckling 2026–2030 ges en samlad beskrivning av hur Region Örebro län arbetar för hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål. Programmet samlar de områden där Region Örebro län har möjlighet att påverka genom att, på ett ansvarsfullt sätt, använda de resurser som regionen förfogar över. Programmet omfattar inriktningsmål som berör god hälsa och välbefinnande, jämlikhet och lika rättigheter, tillit och trygghet, delaktighet, en hållbar organisation och arbetssätt samt ansvarsfull resursanvändning. Programmet ska användas som stöd och drivkraft för att integrera hållbar utveckling som en naturlig del i det dagliga arbetet i hela organisationen.

Region Örebro län ska bidra till att förbättra folkhälsan genom att erbjuda hälsofrämjande insatser, vård på lika villkor, service och tjänster utan att diskriminera eller kränka någon, bidra till delaktighet och inkludering i mötet med invånarna samt bidra till att skapa förutsättningar för goda livsmiljöer med fungerande ekosystem. En viktig princip i arbetet är att ingen ska lämnas utanför. Hänsyn ska tas till de individer som har sämre förutsättningar och insatser bör anpassas och utformas utifrån de grupper som har störst behov. I Örebro län finns stora skillnader i hälsa mellan olika grupper och geografiska områden. Dessa skillnader märks inte bara i medellivslängd, utan även i tillgången till hälsofrämjande insatser och vård. Särskilt oroväckande är den ökande psykiska ohälsan, som drabbar unga och kvinnor i högre utsträckning. Det finns också en oroande tendens där barn och unga upplever en minskad tillit till vuxna och samhället. För att möta dessa utmaningar är det viktigt att fortsätta följa hur hälsan fördelas i länet, och att genomföra insatser som främjar en jämlik och jämställd hälsa samt minskar påverkbara skillnader.

Det ekonomiska perspektivet balanserar tillväxt, resurshantering och social rättvisa på ett sätt som inte utarmar naturens resurser eller skapar negativa långsiktiga effekter för kommande generationer. Genom att tillämpa cirkulära principer kan Region Örebro län bidra till att skapa förutsättningar för en strukturell omställning till en cirkulär produktion och konsumtion med giftfria materialkretslopp. Därför ska Region Örebro län efterfråga hållbara produkter som kan repareras, moderniseras, återanvändas och återvinnas. På så sätt kan Region Örebro län minska det egna klimat- och miljöavtrycket samtidigt som regionen skapar mer robusta regionala verksamheter som kan fungera väl trots de påfrestningar som förväntas framöver, till exempel extremväder, ökat vårdtryck och möjlig materialbrist.

Målsättning nr 8:**Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling.**

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Region Örebro läns verksamheter (exkl kollektivtrafiken) utsläpp av växthusgaser i ton koldioxid-ekvivalenter ska minska. *)	2024: 8 748 ton 2010: 14 167 ton	Bör vara lägre än 8 727 ton	Ska minska med 48 procent till år 2030 jämfört med 2010. 2030: 7 367 ton
2. Materialåtervinningsgraden ska öka.	2024: 41 %	55 %	Beslutas i samband med revidering av Program för hållbar utveckling
3. Klimatpåverkan från produkter på klimatlistan ska minska med 15 procent.	2024: +1,4 %	-15 %	Beslutas i samband med revidering av Program för hållbar utveckling

*) I styrtalet ingår utsläpp från fjärrvärme, el, olja, pellets, biogas, privat bil, bilpool samt hyrbil, verksamhetsbil, tåg, flyg, ambulans, livsmedel och medicinska gaser.

4.9 En långsiktig och stark kompetensförsörjning

Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsplatser som behåller, attraherar och utvecklar medarbetare. Det är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen. Utmaningar i kompetensförsörjningen utifrån demografi och tillgänglig arbetskraft för flera arbetsgivare i länet är märkbar. En god arbetsmiljö, goda villkor och delaktighet är en viktig framgångsfaktor för kompetensförsörjningen som leder till att chefer och medarbetare tillsammans utvecklar verksamheten och utvecklas i sina yrkesroller.

Kompetensförsörjningen ska vara välplanerad, det innebär att den är planerad i förhållande till vilken kompetens och vilka resurser som behövs för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt utifrån Region Örebro läns uppdrag. Det innebär också att kompetensförsörjningen görs med god framförhållning även i ett längre tidsperspektiv och med hänsyn till att många yrkesroller är under omställning och flera har en lång utbildningstid. Digitaliseringen och automatiseringen innebär förändrade och nya arbetssätt och flera digitala verktyg är under införande. Detta är en förutsättning för att möta kompetensförsörjningsbehovet. Innovationer kring arbetsinnehåll och yrkesroller behöver stödja denna utveckling.

Som en viktig del av kompetensförsörjningsarbetet på kort och medellång sikt sker ett region-övergripande utvecklingsarbete inom åtta definierade områden i den strategiska kompetensförsörjningsplanen.

Introducera nyanställda till Region Örebro län	Arbeta aktivt för att stärka anseendet som arbetsgivare
Kraftsamla förmågan att behålla kompetens	Stärka kompetensen i förändringsledning
Strukturerar kompetensutveckling och omställning	Utveckla anställningsmodeller, lönestruktur och förmåner
Fortsätta utveckla den regionala utbildningssamverkan	Synliggöra framtidsyrken för länets ungdomar

En strukturerad kompetensförsörjning krävs för att Region Örebro län ska vara en arbetsgivare som säkerställer både chefer och medarbetares möjligheter att med rimliga förutsättningar genomföra sitt arbete. Det innebär också att Region Örebro län uppfattas vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter, en god arbetsmiljö och ändamålsenliga villkor.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) förebygger ohälsa, arbetsskador och olycksfall i arbetet och lägger grunden för en bra och säker arbetsmiljö. Region Örebro län använder andelen svarande chefer på årlig uppföljning som styrtal då det visar på förståelse och aktivt engagemang hos regionens chefer när det gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Målsättning nr 9:

En långsiktig och stark kompetensförsörjning

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. HME*: Ska ligga på en hög nivå inom intervallet 77–80 för totalt HME. Strävan är att delindexen motivation, styrning och ledarskap ska ligga på en jämnhög nivå.	2024: 76	77–80	80
2. Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) **, bidrar till bra arbetsmiljö och till rimliga förutsättningar. Andel chefer som svarat på årlig uppföljning av SAM.	2024: 84 %	90–100 %	90–100 %
3. Sjukfrånvaron ska minska. ***	2024: 6,5 %	6,3–6,1 %	6,3–5,8 %

* Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett index för att mäta hur förutsättningarna för medarbetarengagemang ser ut dvs hur personalpolitiken fungerar.

** Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM), styrtalet ger i sig en indikation kring friskfaktorn systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen. I den årliga uppföljningen är alla friskfaktorer – de specifika organisatoriska faktorer om vad som är viktigt i arbetsmiljön för att medarbetare ska må bra och vara friska, och som forskning visat leder till attraktiva och välfungerande arbetsplatser – invädda.

Alla chefer ska svara på årlig uppföljning, med ett accepterat sakligt bortfall på upp till 10 %.

***Sjukfrånvaron ska vara låg och stabil. Styrtalet ger en indikation om effekterna av arbetet med tidiga insatser, arbetsanpassning och rehabilitering. Det är centralt att kunskapen om sjukfrånvaromönster och arbetsrelaterade orsaker till sjukfrånvaro är god, att rutinerna för sjukfrånvaro är väl kända och efterlevs och att chef agerar på tidiga signaler och när medarbetare uppmärksammar chef om att de inte mår bra. Det är en av de beforskade faktorerna för friska, välfungerande och attraktiva arbetsplatser.

4.10 En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning

4.10.1 Internationell och svensk ekonomi

Den globala ekonomiska osäkerheten har ökat markant sedan slutet av förra året, främst till följd av den nytilträdde amerikanska administrationens agerande. På kort sikt är det handelskriget som påverkar världsekonomin mest, både genom svagare tillväxt och större finansiell oro. Den globala turbulensen har dämpat den konjunkturuppgång som tidigare förutspåts för Sverige. BNP-tillväxten för 2025 bedöms bli relativt svag, framför allt till följd av den ökade osäkerheten, som får hushåll och företag att bli mer avvaktande. Återhämtningen bedöms därför bli mer utdragen än vad tidigare prognoser visat.

På arbetsmarknaden syns en svag återhämtning, där sysselsättningen ökar något men arbetslösheten förblir hög både i år och nästa år. Framöver väntas dock en gradvis förbättring. Minskningen i sysselsättningen har framför allt skett bland tidsbegränsat anställda. Detta beror bland annat på kompetensbrist inom vissa sektorer, vilket gör att företag väljer att behålla mer fast personal än vad som annars vore optimalt givet minskad efterfrågan. Samtidigt kvarstår strukturella utmaningar såsom kompetensförsörjning, där behoven ökar kraftigt – särskilt inom kommuner och regioner – och variationerna över landet är stora.

Trots den svaga konjunkturen väntas en tydlig ljusning för den kommunala ekonomin under 2025. Efter två år av real urholkning av skatteunderlaget pekar prognosen på en kraftig återhämtning i år, med en real ökning på 4,7 procent. Bakom detta ligger bland annat minskade pensionskostnader på grund av minskande inflationstakt, vilket ger starkare real tillväxt. Men de två tuffa åren har inneburit en real urholkning av kommunsektorns köpkraft. Om det geopolitiska läget skulle förvärras kan både tillväxt och skatteunderlag utvecklas svagare än prognostiserat.

(Källa: SKR Ekonomirapporten, maj 2025)

Regionsektorns resultat år 2024

Årets resultat för kommunsektorn – kommuner och regioner sammanräknat – uppgick till 6 miljarder kronor 2024, vilket innebar en minskning med 8 miljarder eller 57 procent jämfört med 2023. Det försämrade resultatet beror främst på ökade verksamhetskostnader. Årets resultat för kommunerna minskade med 10 miljarder kronor medan regionernas resultat ökade med 2 miljarder kronor. Regionerna sammantaget redovisar fortsatt ett underskott (-10 miljarder kronor) medan kommunerna sammantaget redovisar ett överskott på 16 miljarder kronor för 2024. År 2024 blev, liksom 2023, ett utmanande år för regionerna. Verksamhetens intäkter fortsatte att minska i samma takt som året innan medan verksamhetens kostnader ökade. De negativa effekterna av kostnadsökningen dämpades delvis av höjningen av de generella statsbidragen och utjämningen, vilka tillsammans ökade med 22 procent. Verksamhetens resultat var negativt i 16 av landets 21 regioner, vilket kan jämföras med 15 regioner året innan.

(Källa: SCB)

Prognos för regionsektorn

Påfrestningarna på regionernas ekonomi har varit stora de senaste åren, först genom pandemin och därefter genom ett hårt inflationstryck. Det senare har resulterat i permanent högre kostnader för bland annat varor och tjänster och med tillfälligt mycket höga pensionskostnader. Kostnadstrycket under pandemin parerades främst med tillfälliga statsbidrag. Under inflationsåren uppstod stora underskott både 2023 och 2024. År 2025 är pensionskostnaderna tillbaka på mer normala nivåer. Men intäkterna i form av skatteintäkter och generella statsbidrag räcker inte till ett plusresultat för regionsektorn totalt. Åtta regioner har budgeterat ett negativt resultat eller nära noll och sammantaget för hela sektorn hamnar budgeterat resultat på 0,3 procent som andel av skatter och bidrag. SKR:s bedömning är att sektorn kommer ha högre kostnader än budgeterat och att det samlade resultatet för 2025 blir negativt. För att säkerställa en långsiktigt hållbar verksamhet planerar flertalet regioner att fortsätta genomföra åtgärder, i flera fall är det aktuellt med personalneddragningar. Att hålla i det positiva arbetet med att begränsa användningen av hyrpersonal är fortsatt prioriterat. Från 2026 bedömer SKR att resultaten kommer vara svagt positiva.

(Källa: SKR Ekonomirapporten, maj 2025)

4.10.2 Budget för 2026 samt plan för 2027 och 2028

Allmänna förutsättningar

Resultatbudgeten baseras på ekonomiskt utfall till och med år 2024 samt SKR:s prognos för skatteunderlag och löne- och prisindex från april 2025. Resultatbudgeten omfattar de ekonomiska effekterna av tidigare beslutade särskilda satsningar. En planeringsreserv finns för respektive år för att kunna möta tillfälliga resultatsvängningar. I de regiongemensamma posterna finns kostnader för pensioner, vilka har beräknats utifrån KPA:s prognos från april 2025.

Finansnettot är budgeterat utifrån att investeringar av fastigheter för eget bruk finansieras med egna medel och en avkastning på placerade medel på 5 procent. Den finansiella kostnaden för pensionsskulden (värdesäkringen av tidigare intjänade pensionsförpliktelser) budgeteras till 158 miljoner kronor och motsvaras av en budgeterad realiserad avkastning från pensionsmedelsportföljen på 158 miljoner kronor.

Avkastningen på pensionsmedelsportföljen baseras på målavkastningen inflation plus 3 procentenheter, över tid 5,0 procent. Mellanskillnaden mellan 5,0 procents avkastning (362 miljoner kronor) och det realiserade beloppet på 158 miljoner kronor budgeteras som orealiserade värdeökningar i resultatbudgeten. Denna post, som budgeteras till 205 miljoner kronor, inräknas i årets resultat men exkluderas från balanskravsresultatet.

Resultatbudgeten förutsätter att nämnderna har en ekonomi i balans.

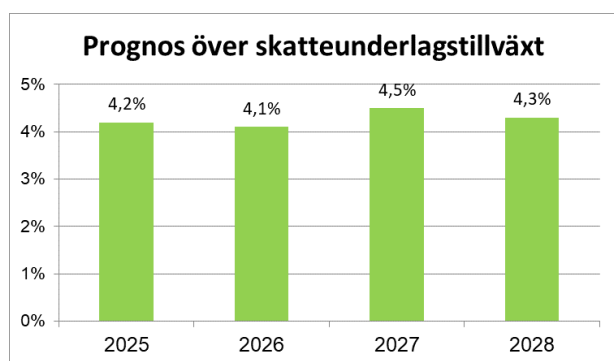
Skattesats

Skattesatsen är 12,30 kronor för år 2026.

Skatteintäkter, generella bidrag och riktade statsbidrag

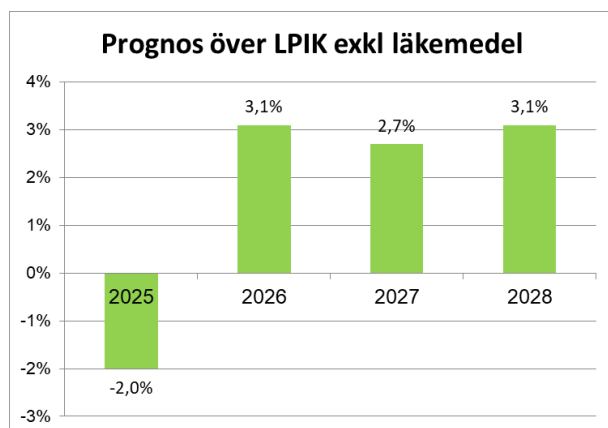
SKR har lämnat uppdaterade planeringsförutsättningar för regionerna för åren 2025–2028 den 29 april 2025. Skatteunderlaget beräknas växa med 4,1 procent 2026. Det innebär en prognos för skatteintäkter för år 2026 på 10 101 miljoner kronor. Prognosen för generella statsbidrag och utjämningsavgift uppgår till 3 635 miljoner kronor år 2026. Då ingår statsbidraget för läkemedelsförmånen med samma värde som år 2025. Det nya beloppet för läkemedelsbidraget beslutas vid årsskiftet 2025/2026. Efter beslutet tar regionstyrelsen beslut om tilläggsbudgetering till berörda nämnder.

Riktade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR ingår inte i budgeterad ram. De riktade statsbidragen tillfaller berörd nämnd utifrån hur kriterierna för respektive riktat statsbidrag uppfylls. I det fall nya eller utökade generella eller riktade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har fastställts ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

Bedömd prisutveckling i sektorn

I löne- och prisindex (LPIK) ger SKR sin bedömning av regionsektorns prisutveckling. LPIK baseras på SKR:s ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. I indexet ingår inga volymförändringar. Aktuell prognos över LPIK inklusive läkemedelspriser framgår av grafen nedan.

Sammansättningen av de olika delarna av indexet visas nedan.

LPIK	2025	2026	2027	2028
- timlön	3,7	3,4	3,5	3,5
- socialavgifter	-17,3	3,3	1,4	2,8
- läkemedel	-1,2	-3,0	-1,0	-0,7
- förbrukning	3,0	2,5	2,6	2,6
LPIK exkl läkemedel	-2,0	3,1	2,7	3,1

Den negativa justeringen av läkemedel 2026 baseras på förändrat regelverk kring högkostnadsskyddet för förmånsläkemedel som beslutas den 22 maj 2025. Förändringen innebär att en större del av kostnaden läggs över på patienterna och därmed minskar regionerna kostnader. Denna kostnadsminskning kommer att motsvaras av en nedrevidering av statsbidraget för läkemedelsförmånen 2026.

Ramar till verksamheterna

Ramarna för nämnderna räknas upp med 3,1 procent, vilket sammantaget innebär 378 miljoner kronor för 2026. Fördelning av ramhöjningen framgår av Driftbudget per nämnd 5.1.2. För åren därefter har uppräknings skett med preliminärt LPIK exklusive läkemedel.

Ekonomiska åtgärder

Regionfullmäktige gav 2024 nämnderna i uppdrag att genomföra kostnadsreduceringar. Dessa fortsätter till viss del in på år 2026. Från 2027 förväntas effektiviseringarna vara genomförda och nämnderna ha ekonomier i balans.

Särskilda prioriteringar

Utveckling av sprututbytet i länet 2 miljoner kronor samt investering på 1 miljon kronor

En pågående utredning föreslår att man utökar det befintliga sprututbytet med ett mobilt sprututbyte. Med ett mobilt sprututbyte menas här en sprutbytesverksamhet som är inhytt i ett fordon och besöker utvalda platser. Ett mobilt sprututbyte bedöms vara den insats som ger den bästa tillgängligheten för länets invånare. Utökningen förutsätter inköp av en bil samt årliga driftskostnader på 2 miljoner kronor.

Glasögonbidrag 3 miljoner kronor

Glasögonbidrag utgår idag till barn och unga upp till 19 år med 800 kronor. En utökning av bidraget genomförs så att glasögon ska vara kostnadsfria för barn och unga som behöver glas för 6 dioptrier och däröver. Utökningen beräknas ge en kostnadsökning på 3 miljoner kronor på årsbasis.

Oförändrade patientavgifter i hälso- och sjukvården 1,7 miljoner kronor

Patientavgifterna inom högkostnadsskyddet och nivån på högkostnadsskyddet ska vara oförändrade 2026. Beslutet innebär ett kalkylerat intäktsbortfall för regionstyrelsen, vårdgivare inom ramen för Hälsoval, 0,6 miljoner kronor och hälso- och sjukvårdsnämnden med 1,1 miljoner kronor som kompenseras genom en justering av budgetramen. Den motsvarar den ekonomiska effekten av en utebliven avgiftshöjning med 3,1 procent.

Omställningsreserv för demografiska utmaningar

Andelen äldre i befolkningen blir allt större och andelen i arbetsför ålder mindre vilket gör att vi måste möta det framtida behovet på delvis nya sätt. Äldre är redan idag en stor målgrupp för många av regionens verksamheter. Fler äldre kommer därför att leda till en ökad efterfrågan på regionens tjänster. Ökad efterfrågan kan mötas med mer verksamhet, exempelvis fler bokningsbara tider i primärvården. Men, det kan också mötas med nya metoder och arbetssätt.

För att finansiera tillkommande behov, metoder och arbetssätt i syfte att möta demografiska utmaningar tillskapas en reserv på 100 miljoner kronor. Medel ur reserven disponeras efter beslut av regionstyrelsen.

Reserv för robusthetshöjande åtgärder

Ökad robusthet innebär förbättrad förmåga att hantera kriser och nödsituationer. Då regionens verksamheter är kritiska för samhällets funktion och säkerhet är det särskild angeläget. Genom att förebygga och minimera effekterna av potentiella störningar kan regionen säkerställa kontinuerlig aktivitet och undvika verksamhetsförluster. Det kan handla om att regionens IT-verksamhet ges möjlighet att följa med i utvecklingen av IT-säkerhet, säkerställa att redundans finns i vatten-, kyl- och elförsörjning till prioriterade verksamheter, uppgradera brandskydd, utveckla skalskyddet i våra fastigheter, kontinuitetssäkra processer samt bygga upp förråd med mera.

För att finansiera tillkommande behov, metoder och arbetssätt i syfte att öka regionens robusthet tillskapas en reserv på 50 miljoner kronor. Medel ur reserven disponeras efter beslut av regionstyrelsen.

Planeringsreserv

God hushållning innebär att ha en reserv för oförutsedda resultatsvängningar. Det kan handla om såväl uteblivna intäkter som tillkommande kostnader, till exempel kan den osäkra ekonomiska utvecklingen i omvärlden medföra en risk att den bedömda skatteunderlagstillväxten inte blir lika stark som budgeterats. Mot bakgrund av detta har för samtliga år i planen en ekonomisk reserv på 50 miljoner kronor lagts in i beräkningen.

Avgiftsjusteringar år 2026

Samtliga nämnder ges i uppdrag att höja avgifterna upp till de procenttal som framgår av tabell nedan.

Nämnd	Procent
Hälso- och sjukvårdsnämnd, patientavgifter (ingående i högkostnadsskydd)	0
Hälso- och sjukvårdsnämnd, övriga avgifter	3,1
Folktandvårdsnämnd	3,1
Kollektivtrafikenämnd, allmän kollektivtrafik	2,5
Kollektivtrafikenämnd, färdtjänst och sjukresor	5,0
Kulturnämnd	3,1
Regional tillväxtnämnd	3,1
Servicenämnd	3,1
Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice	3,1
Regionstyrelsen, patientavgifter (ingående i högkostnadsskydd)	0
Regionstyrelsen, övriga avgifter	3,1

Årets resultat

Utifrån ovanstående förutsättningar uppgår årets resultat till 869 miljoner kronor och balanskravsresultat till 664 miljoner kronor år 2026. Region Örebro läns verksamhetsplan med budget uppfyller därmed balanskravet.

Årets resultat för planperioden uppgår till 827 miljoner kronor år 2027 och 864 miljoner kronor år 2028. Med dessa resultat kommer soliditeten att förbättras under planperioden i sådan omfattning att det föreligger mycket goda förutsättningar att uppfylla den långsiktiga målsättningen att uppnå en positiv soliditet tidigare än 2030.

Återställande av tidigare underskott

Underskottet från 2023 om 909 miljoner kronor behöver återställas framåt i takt med att överskott genereras. En tidig prognos för 2025 indikerar ett balanskravsresultat på 550 miljoner kronor. Om detta resultat uppnås och kan räknas av från tidigare underskott återstår 359 miljoner kronor att återställa. Budgeterat balanskravsresultat för 2026 överstiger 359 miljoner kronor vilket innebär att underskottet från 2023 kan vara återställt vid utgången av 2026.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsramarna för år 2026 uppgår sammantaget till 815 miljoner kronor.

Nämnd (mnkr)	Immateriella	Fastigheter	MT	IT	Övr invest	Totalt
Regionstyrelsen					2	2
Hälsa och sjukvårdsnämnden	1		140		40	181
Folktandvårdsnämnden			9		6	14
Servicenämnden		512		77	22	610
Kollektivtrafiknämnden					7	7
Regional tillväxtnämnd					1	1
SUMMA	1	512	149	77	77	815

Finansiering av investeringar

Utgångspunkten i Region Örebro läns strategi för finansiering av investeringar är att de över tid ska ske med egna medel. Lånefinansiering ska därför endast förekomma vid höga investeringsnivåer eller för finansiering av fastigheter med externa hyresgäster. I de fall en fastighet med externa hyresgäster finansieras med externa lån ska finansieringskostnaden via hyran betalas av den externa hyresgästen. Huvudregeln för investeringar för eget bruk är att de över tid ska finansieras med avskrivningar och årets resultat, det vill säga egenfinansieras. Om ytterligare likviditetsbehov ändå uppstår ska regionen i första hand använda tillgängliga medel. I andra hand ska finansiering ske genom långfristig upplåning eller att kortfristig använda checkräkningskrediten. Val av upplåningsalternativ beror på hur lång period som likviditetsbehovet bedöms finnas samt ränteläge.

För att säkerställa att Region Örebro län under år 2026 har en tillfredsställande likviditetsberedskap beslutas följande:

1. Låneramen utökas med 23 miljoner kronor för finansiering av investeringar i fastigheter med externa hyresgäster. Aktuellt projekt avser upprustning av Länsmuseet.
2. Mot bakgrund av budgeterad investeringsnivå i lokaler avsedda för regionens verksamheter samt avskrivnings- och resultatnivån finns inget behov av ytterligare lånefinansiering.
3. Region Örebro läns checkräkningskredit uppgår till 1 miljard kronor.

Sammantaget innebär det att Region Örebro läns upplåningsram från och med år 2026, inklusive lån för externt uthyrda investeringar, utökas med 23 miljoner kronor till 3 687 miljoner kronor.

Region Örebro läns skuldportfölj förvaltas så att regionen kan amortera låneskulden i takt med avskrivningarna på de belånade fastigheterna, över tid cirka 70 miljoner kronor per år. Utöver den långsiktiga amorteringsplanen medför regionens likvida situation att ytterligare 250 miljoner kronor amorteras under 2026.

Utlåning och borgensåtagande för andra juridiska personer

Region Örebro län har lämnat långfristig lån till dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB på 182 miljoner kronor. Därutöver lämnas ett lån till Svenskt Ambulansflyg på 19 miljoner kronor och till Arkiv Centrum Örebro län på 0,4 miljoner kronor.

Borgensåtagandena för andra juridiska personer framgår av tabellen nedan:

Belopp i mnkr	Beviljad borgensram	Utnyttjad borgensram
Länsgården AB	2 719	1 450
Region Örebro läns museum	15	15
Örebro läns Flygplats AB	113	75
Scantec AB	10	10
Stiftelsen Activa	4	2
Svealandstrafiken AB	600	264
Transitio AB	646	426
Summa	4 107	2 242

Kreditlimiter för hel- eller delägda bolag år 2026:

	(mnkr)
Länstrafiken Örebro AB	0
Scantec AB	5
Länsgården Fastigheter AB	10
Region Örebro läns förvaltnings AB	5

Förutsättning för beviljande av kredit är att bolagen ingår i regionens koncernkontosystem. Fullmäktige i Region Örebro län och i Kumla kommun har i februari 2025 beslutat att avveckla verksamheten i Scantec AB. Kreditlimiten om 5 miljoner ligger dock kvar 2026 då vissa åtaganden i bolaget kan finnas kvar även under 2026.

Region Örebro län debiterar en borgensavgift i de fall borgen för lån lämnas till hel- eller delägt bolag som bedriver verksamhet på en konkurrensutsatt marknad. Borgensavgifter gäller från år 2026 enligt följande:

Länsgården Fastigheter AB	0,40%
Örebro läns flygplats AB*	0,35%
Svealandstrafiken AB**	0,40%
Scantec AB	0,40%

*) samordnad med Örebro kommun

**) samordnad med Region Västmanland

Pensionsmedelsportfölj

Region Örebro län har årligen sedan år 2008, med undantag för återlån under åren 2017–2020, gjort placeringar i pensionsmedelsportföljen motsvarande förändringen av pensionsskulden i balansräkningen respektive år. Målsättningen är att placeringarnas storlek ska följa förändringen i pensionsavsättningen respektive år. Från år 2025 har storleken på placeringarna minskat, då skuldförändringen mellan åren minskar. Årliga avsättningar om 200 miljoner kronor sker till dess att

pensionsportföljen uppnår ett värde som motsvarar 120 procent av pensionsavsättningen. Därefter kan eventuell årlig värdeökning i portföljen finansiera amorteringar eller investeringar.

Realiseringar av värdeökningar budgeteras årligen med lika stora belopp som den finansiella kostnaden för pensionsskulden. Extra realiseringar kan ske under förutsättning att:

- De ackumulerade finansiella kostnaderna för pensionsskulden sedan 2008 överstiger den realiserade intäktssumman.
- Övervärdet i portföljen, det vill säga skillnaden mellan investerat kapital och marknadsvärde, överstiger 10 procent av portföljens värde.

Realisering av finansiella tillgångar kan därför endast ske om den orealiserade ackumulerade värdeökningen tillåter det (överstiger 10 procent av portföljens värde) samtidigt som de finansiella kostnaderna för pensionsskulden sedan 2008 överstiger ackumulerad realiserad intäkt. Om dessa förutsättningar är uppfyllda ska en möjlig ytterligare realisering av övervärde framgå av aktuellt års delårsrapport, varefter försäljning genomförs i slutet av aktuellt år.

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys är ett sätt att visa hur olika förändringar i Region Örebro läns omvärld påverkar organisationen finansiellt och kan utgöra ett underlag till bedömningar och beslut. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar Region Örebro läns ekonomi:

Känslighetsanalys	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 procent	± 77
Förändring av övriga driftskostnader 1 procent	± 65
Förändring av skatteunderlaget med 1 procent	± 90
10 öre förändrad utdebitering	± 83

4.10.3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatreserv

I och med beslutet om verksamhetsplan med budget beslutar regionfullmäktige om följande riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell, god hushållning.

Grundtanken med god ekonomisk hushållning i Region Örebro län är att varje generation av länets invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och drar nytta av samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Det medför att god ekonomisk hushållning idag är en förutsättning för att också i framtiden bedriva och utveckla en bra verksamhet för länets invånare.

En långsiktig stark ekonomi omfattar att ha reserver som klarar anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Det krävs därför mer än nollresultat för att finansiera verksamheterna över tid. Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat,

tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -10 procent i bokslutet 2024 blir positiv senast 2030.

Region Örebro läns intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen på den verksamhet som regionen kan erbjuda till länets invånare. Därför är det av största vikt att respektive verksamhets omfattning anpassas efter de ekonomiska ramarna och redovisar ett resultat varje år som är noll eller större. Den ekonomiska styrningen av verksamhetens omfattning innebär även att varje verksamhet ska ta hänsyn till, och inom befintlig ram, finansiera förändrade avskrivningskostnader till följd av beslutade investeringar.

Region Örebro län ska använda tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Det innebär att verksamhet bedrivs på rätt sätt, med rätt insatta resurser och vid rätt tidpunkt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionens regi eller av privata entreprenörer.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse.

Riktlinjer för resultatreserv

Möjligheten att avsätta medel till en resultatutjämningsreserv (RUR) har upphört. De som har en RUR kan nyttja den till utgången av år 2033. Region Örebro län beslutade om riktlinjer för RUR i verksamhetsplanen med budget för år 2024.

Riksdagen har i stället beslutat att kommuner och regioner under vissa förutsättningar kan avsätta medel i en resultatreserv (RER). Resultatreserven ska ge en möjlighet för kommuner och regioner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja reserven i sämre tider.

Följande riktlinjer för resultatreserv gäller för Region Örebro län:

Reservering till RER:

- Reservering till RER får göras med ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om det egna kapitalet är positivt.
- Om det egna kapitalet är negativt, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när reservering får ske i stället uppgå till 2 procent.
- RER får uppgå till högst 5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Det är regionfullmäktige som i samband med att årsredovisningen behandlas beslutar om reservering till RER.

Regionfullmäktige kan besluta om att disponera medel ur RER om regionfullmäktige bedömer att reserven helt eller delvis behövs för att ett visst år bidra till att klara balans i ekonomin. Det kan

exempelvis vara aktuellt i en konjunkturedgång, när det reala skattunderlaget är lågt eller vid andra omständigheter som påverkar de ekonomiska förutsättningarna negativt. Om medel från RER planeras att användas ska det aviseras inom ramen för den normala planerings-/uppföljningsprocessen. Slutligt beslut fattas av regionfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Målsättning nr 10:

En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning.

Styrtal	Utfall, senast kända värde	Årets målvärde	Långsiktigt målvärde
1. Soliditeten förbättras till år 2030 (Senast kända värde är bokslut för 2024).	-10 %	-6 %	0 %
2. Underskott enligt balanskravet ska återställas (Senast kända värde är prognos för 2025).	-359 mnkr	0 mnkr	0 mnkr
3. Regionstyrelsens och nämndernas resultat ska vara positiv. (Senast kända värde är prognos för 2025).	+344 mnkr	>0 mnkr	>0 mnkr
4. Region Örebro läns externa låneskuld för finansiering av fastighetsinvesteringar för eget bruk ska minska. (Senast kända värde är prognos för 2025).	1 450 mnkr	1 150 mnkr	0 mnkr

1. Soliditetsutvecklingen avgörs av årets resultat, investeringsnivå, egen finansieringsgrad av investeringar, utveckling av skulder och fordringar, förråd med flera poster. Förändringen 2025 är därför svår att prognostisera. Senast kända värde motsvaras därför av regionens soliditet i bokslut 2024. För att klara positiv soliditet 2030 behöver soliditeten förbättras med 2 procentenheter per år.

2 – 4. Senast kända värde utgörs av prognostiserat utfall för helåret 2025. Till exempel beräknas kvarstående underskott enligt balanskravet att återställa vid utgången av 2025 att uppgå till -359 miljoner kronor. Årets målvärde uppgår till 0 och innebär således att ingående underskott 2026 (-359 mnkr) återställs under 2026. Under 2026 budgeteras för en amortering av regionens externa låneskuld med 300 miljoner kronor. Låneskulden minskar därmed från 1 450 miljoner kronor till 1 150 miljoner kronor.

5. Finansiella rapporter

5.1 Budget 2026 samt plan 2027–2028

5.1.1 Resultatbudget

RESULTAT mnkr	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgetramar till nämnderna		-12 151	-12 195	-12 623	-12 962
Löne- och prisjustering		32	-378	-339	-402
Särskilda prioriteringar		-134	-7	-7	-7
Ramar justerade	-12 647	-12 253	-12 579	-12 969	-13 371
Omställningsreserv för demografiska utmaningar			-100	-100	-100
Reserv för robusthetshöjande åtgärder			-50	-50	-50
Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-207	-177	-208	-197	-184
Regionstyrelsens planeringsreserv, årets	0	-50	-50	-50	-50
Regionstyrelsens planeringsreserv, föreg års	0	0	-33	-83	-133
Tidigare underskott o sänkt statsbidrag		-655			
Verksamhetens nettokostnader	-12 854	-13 134	-13 021	-13 449	-13 888
Skatteintäkter	9 309	9 724	10 101	10 528	10 955
Generella statsbidrag och utjämning	3 746	3 632	3 635	3 649	3 690
Verksamhetens resultat	202	222	715	728	757
Finansiella intäkter	701	359	379	408	438
Finansiella kostnader	-824	-425	-225	-309	-331
Finansnetto	-123	-66	154	99	107
Årets resultat	79	156	869	827	864
Balanskravsjusteringar	-359	-8	-205	-130	-128
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-280	148	664	697	736
Återställandekrav tidigare underskott			-359	0	0

5.1.2 Driftbudget per nämnd

	Aktuell ram 2025*	Justeringar inför 2026	Löne- o pris- uppräknig	Särskilda prioriteringar	Ramar till nämnderna 2026
DRIFTREDOVISNING, mnkr					
Budgetramar till nämnderna					
Regionfullmäktige	-18,7		-0,6		-19,3
Regionstyrelsen	-2 880,5	2,4	-89,2	-0,6	-2 968,0
varav					
- Regionstyrelsen, regionkansliet o uppdrag	-361,3		-11,2		-372,5
- Hälsovalsenheten	-2 246,5	2,4	-69,6	-0,6	-2 314,2
- Tandvårdsenheten	-272,8		-8,5		-281,2
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-8 268,0	57,9	-254,5	-6,1	-8 470,7
Folktandvårdsnämnd	0,0		0,0		0,0
Servicenämnd	2,3		0,1		2,4
Kollektivtrafiknämnd	-822,5		-25,5		-848,0
Regional tillväxtnämnd	-146,8		-4,6		-151,3
Kulturnämnd	-120,6		-3,7		-124,3
Gem nämnd för företagsh.o tolk	0,0		0,0		0,0
Föregående års planeringsreserv	-14,8	14,8			-33,0
Summa budgetramar till nämnderna	-12 269,6	75,1	-378,0	-6,7	-12 612,3
- Regionstyrelsens verksamhetskostnad	-176,7				-208,4
- Omställningsreserv för demografiska utmaningar					-100,0
- Reserv för robustethöjande åtgärder					-50,0
- Regionstyrelsens planeringsreserv	-33,0				-50,0
- Kvarvarande underskott 2024	-380,0				
- Sänkt statsbidrag	-275,0				
Verksamhetens nettokostnader	-13 134,3				-13 020,7
Regionstyrelsens finansförvaltning	13 290,0				13 889,7
Årets resultat	155,8				869,0
aktuell budgetfördelning per april 2025					

Särskilda prioriteringar

Utveckling av sprututbytet i länet 2 miljoner kronor

Glasögonbidrag 3 miljoner kronor

Oförändrade patientavgifter i hälso- och sjukvården 1,7 miljoner kronor

5.1.3 Balansbudget

BALANSRÄKNING (mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	14	34	32	32	32
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7 641	7 539	7 938	7 938	7 938
Maskiner och inventarier	1 263	1 402	1 428	1 428	1 428
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	196	191	191	191	191
Summa anläggningstillgångar	9 114	9 166	9 589	9 589	9 589
Omsättningstillgångar					
Förråd	137	125	125	125	125
Fordringar	1 200	1 630	1 630	1 630	1 630
Kortfristiga placeringar pensionsmedelsportfölj	7 161	7 250	7 812	8 404	9 025
Kassa/bank o kortfr placeringar likv portfölj	373	-138	-259	-77	148
Summa omsättningstillgångar	8 871	8 866	9 307	10 081	10 927
SUMMA TILLGÅNGAR	17 985	18 032	18 896	19 670	20 516
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Ingående eget kapital	3 032	2 560	2 716	3 585	4 411
Årets resultat	79	156	869	827	864
Summa eget kapital	3 111	2 716	3 585	4 411	5 275
Avsättningar					
Avsättning för pensioner inkl löneskatt	8 097	8 530	8 614	8 801	9 023
Summa avsättningar	8 097	8 530	8 614	8 801	9 023
Skulder					
Långfristiga skulder	2 167	2 882	2 584	2 284	1 984
Långfristiga skulder avs finansiell leasing	1 330	1 069	1 279	1 339	1 399
Kortfristiga skulder	3 280	2 835	2 835	2 835	2 835
Summa skulder	6 777	6 786	6 698	6 458	6 218
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	17 985	18 032	18 896	19 670	20 516

Positiva effekter av resultatutvecklingen år 2025 framgår inte för åren 2026 och framåt i tabellen ovan.

5.1.4 Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDE	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	79	156	869	827	864
Justering för av- och nedskrivningar	597	602	602	602	602
Justering för gjorda avsättningar	1 389	448	84	187	222
Justering för övr ej likv.påverkande poster	-62	0	0	0	0
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>2 003</i>	<i>1 206</i>	<i>1 555</i>	<i>1 616</i>	<i>1 688</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	248	0	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	-13	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	516	0	0	0	0
Justering ej likvidpåverkande poster					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 754	1 206	1 555	1 616	1 688
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-4	-2	-1	-3	-3
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-570	-691	-791	-539	-539
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, ext hyresgäst		-71	-23	0	0
Försälj/utrangering materiella anläggningstillgångar	6	0	0	0	0
Investeringar i finansiella tillgångar (årets placeringar)		-200	-200	-200	-200
Realis avkastning på pensionsmedelsportf, återinvesteras		-351	-157	-261	-293
Justering ej likvidpåverkande poster	-10	-8	-205	-130	-128
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-579	-1 322	-1 378	-1 133	-1 163
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Amortering långfristiga skulder	-110	-72	-322	-300	-300
Nyupptagna långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Nyupptagna långfristiga skulder, externa hyresgäster	0	71	23	0	0
Förändring långfristiga fordringar	1	0	0	0	0
Omplacering mellan kortfristiga lån och långfristiga lån mm	-515	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-624	-1	-299	-300	-300
ÅRETS KASSAFLÖDE (exkl förändr pensionsmedel i budget)	1 550	-117	-121	182	225

Positiva effekter av resultatutvecklingen år 2025 framgår inte för åren 2026 och framåt i tabellen ovan.

5.2 Investeringsbudget

5.2.1 Övergripande förutsättningar

Respektive nämnd som gör en investering ska rymma ökade driftkostnader till följd av investeringar inom den befintliga ramen. Investeringsbudgeten anger ramar för respektive investeringsgrupp och nämnd som kommer att bära kostnaden för investeringen. Fastighetsinvesteringar över 10 miljoner kronor och som innebär en ny eller utökad verksamhet ingår i regionfullmäktiges beslut. Även medicintekniska investeringar som innebär en ny verksamhet beslutas av regionfullmäktige. Utifrån regionfullmäktiges angivna ramar ska respektive nämnds verksamhetsplan med budget specificera investeringsramen.

Servicenämnden har övergripande ansvar för att genomföra av regionfullmäktige beslutade fastighetsinvesteringar om inget annat har beslutats. Servicenämnden ansvarar för beslutsprocess för fastighetsinvesteringar samt har rätt att överföra investeringsmedel mellan beslutade investeringsobjekt om utrymme finns i andra objekt. Om en sådan justering av investeringsbudgeten leder till ökade driftkostnader ska justeringen först godkännas av berörd nämnd.

5.2.2 Överföring av investeringsmedel mellan åren

Efter avslutat verksamhetsår sammanställs de investeringar som har beslutats men ännu inte verkställts. För fastigheter och medicinteknisk utrustning ska de investeringar som beslutats för mer än tre år sedan, men ännu inte verkställts tas bort och för övriga investeringar ska beslut som inte verkställts inom ett år i normalfallet tas bort. Återstående investeringar som ska föras över till nästa år tas upp till beslut av regionfullmäktige i samband med behandling av årsredovisningen.

Investeringsramen för år 2025 är 763 miljoner kronor. Tillsammans med föreslagna överföringar av beslut från tidigare år blir investeringsbudgeten totalt 1 638 miljoner kronor. Prognosen för genomförda investeringar år 2025 är per april 853 miljoner kronor. Mellanskillnaden 785 miljoner kronor kan därför bli föremål för bedömning om det är investeringsbeslut som ska strykas eller föras över till 2026 års budget.

5.2.3 Investeringsramar 2026

Nämnd (mnkr)	Immateriella	Fastigheter	MT	IT	Övr invest	Totalt
Regionstyrelsen					2	2
Hälso och sjukvårdsnämnden	1		140		40	181
Folktandvårdsnämnden			9		6	14
Servicenämnden		512		77	22	610
Kollektivtrafiknämnden					7	7
Regional tillväxtnämnd					1	1
SUMMA	1	512	149	77	77	815

Ramar för investeringar som sedan specificeras och beslutas i nämnderna uppgår enligt ovan tabell till totalt 815 miljoner kronor. Därutöver budgeteras 210 miljoner kronor under regionstyrelsen för

investeringar i finansiell leasing. Detta avser tecknandet av nya lokalhyresavtal av betydande storlek och löptid. Dessa redovisas som hyreskostnader i nämndernas resultat. Vid delår- och helårsrapportering tas de upp som anläggningstillgångar och motsvarande skuld i balansräkningen för att likställa dem med att regionen har lokaler i egna fastigheter. För 2026 planeras tre nya avtal tecknas med Länsgården Fastigheter AB.

5.2.4 Fastigheter

Ramen för fastighetsinvesteringar för år 2026 uppgår till 512 miljoner kronor. I den ingår en pott för förstudier och planering samt projektering av nya fastighetsinvesteringar om totalt 15 miljoner kronor. Fördelning av fastighetsinvesteringar per nämnd som kommer hyra lokalerna framgår nedan. Totalsumman för fastighetsinvesteringar innefattar även 23 miljoner kronor för investeringar åt externa hyresgäster, vilket avser Stiftelsen Länsmuséet.

Fastighetsinvesteringarna avser	mnkr
Hälso och sjukvårdsnämnden	128
Folktandvårdsnämnden	3
Regional tillväxtnämnd	2
Servicenämnden, egna verks	10
Servicenämnden, robusthet, lagkrav, er	68
Servicenämnden, ny fjärrkylecentral	45
Servicenämnden, reinvesteringar	219
Servicenämnden, externa hyresgäster	23
Pott förstudier, projektering mm	15
SUMMA	512

Beskrivning av nyinvesteringar över 10 miljoner kronor i fastigheter

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Objekt: Nya vårdmiljöer

Bakgrund

Region Örebro län har ett ansvar att möjliggöra god och säker vård för Örebro läns invånare inför framtiden. Vården har under en 30-årsperiod genomfört stora förändringar, men står också inför stora förändringar med snabb utveckling inom automatisering av övervakning, diagnostik, behandling och försörjning. Samtidigt ökar antalet multisjuka patienter i Sverige, medan den arbetsföra befolkningen minskar. Förändrade förutsättningar i arbetssätt och patientflöden för automatiskt med sig förändrade behov av lokaler. För att kunna leverera vård av högsta kvalitet, både nu och i framtiden, är det avgörande att ha ändamålsenliga vårdmiljöer som kan anpassas efter förändrade förutsättningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att säkerställa att nödvändiga lokalbehov identifieras och servicenämnden för att fastighetsbeståndet motsvarar identifierade behov. Arbetet med fastighets- och lokalförsörjningsplaner har synliggjort behovet av att utveckla Region Örebro läns lokaler med god

framförhållning. En del av regionens befintliga sjukhuslokaler är inte längre ändamålsenliga eller tillräckliga och behöver förnyas. Universitetssjukhuset Örebro har ett stort behov av ändamålsenliga lokaler för akut- och högteknologisk verksamhet samt psykiatrisk vård.

Det är ett tidskrävande och långsiktigt arbete att tillskapa nya- eller ombyggda lokaler. Om vårdverksamheten behöver nya lokaler om 10 år måste planeringsarbetet börja nu. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har tillsammans med Regionsservice startat en förstudie för Region Örebro läns sjukhus med namnet ”Nya vårdmiljöer”. Förstudien försöker beskriva ett framtida arbetssätt med hjälp av historisk utveckling och nuvarande data och framtidsprognoser. Förstudien blir ett beställningsunderlag med kravställning på de framtida lokalerna.

Syfte och ambition

Nya vårdmiljöer strävar efter att skapa en god och säker vårdmiljö som:

- Främjar högsta möjliga kvalitet för patientvård och patientsäkerhet.
- Erbjuder en trygg miljö för patienter som behöver nära och personcentrerad vård.
- Möjliggör vård med stöd av den senaste teknologin och nya vårdmetoder.

En god arbetsmiljö som:

- Stödjer effektiva arbetssätt och underlättar vårdpersonalens arbete.

En robust och hållbar vårdmiljö som:

- Bibehåller en trygg miljö för både patienter och personal under varierande yttre påverkan.

Förslag på lokalförändringar

Förstudien har identifierat befintliga lokaler på Universitetssjukhuset Örebro som inte är ändamålsenliga eller tillräckliga för nuvarande och kommande verksamhet. En del byggnader kommer att behöva byggas om och nya byggnader kommer att behöva uppföras.

Nya lokalytor kommer krävas för följande behov

- Vårdkrävande och akut verksamhet med bland annat operation, akutmottagning, intensivvård inklusive neonatalvård och helikopterlandningsplats.
- Psykiatriska vårdavdelningar, mottagningar och akutmottagning.

Möjliga placeringar för nya lokalytor är bland annat parkeringsplatserna på Universitetssjukhuset Örebro närmast stadskärnan samt parkeringen mellan H-huset och Campus Universitetssjukhuset Örebro. För att kunna nyttja dessa tomter för nybyggnation pågår även planering för att ersätta parkeringsplatserna i området runt Universitetssjukhuset Örebro.

Tidplan

En rimlig bedömning är att 10 år efter att beslut om att starta planering med påföljande beslut om genomförande, kan nödvändiga lokalytor på USÖ-området stå färdiga. Efter att verksamhet flyttat in i nya lokalytor kan renoveringen av befintliga byggnader beräknas ta mellan 2–5 år. För Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer hyreskostnaderna att öka när nybyggnation och renoveringarna genomförts.

Investeringsutgift

Enligt Region Örebro läns modell om att ta fram investeringsutgift för byggnation och utrustning först efter att en planering genomförts, finns det ännu ingen beräknad investeringskalkyl för hela programmet.

Investeringsutgift: 4,0 mnkr år 2025, 13,0 mnkr år 2026. Uppgifter för kommande år finns ännu inte.

Objekt: USÖ F-huset, Core-facility

I omställningen till precisionsmedicin, datadriven forskning och diagnostik på lokal och nationell nivå, anpassas bland annat behandlingar utifrån individens genetiska förutsättningar. Det bidrar till ett behov av en gemensam facilitet (sk Core facility) för avancerad genetisk analys i samverkan mellan Region Örebro län och Örebro universitet. Genom att samla kliniskt verksam personal, forskare och teknik på en plats skapas bättre möjligheter att snabbt införa nya metoder som stärker både hälso- och sjukvården och den akademiska forskningen. Passande lokaler för den nya verksamheten har identifierats i tomställda ytor i F-huset på USÖ. Dessa ytor har inte använts sedan laboratoriemedicin flyttade sin verksamhet till M-huset med anledning av behovet av samlokalisering.

Investeringsutgift: Totalt 42,1 mnkr varav 30,0 mnkr år 2026 och 12,1 mnkr år 2027.

Objekt: Karlskoga lasarett, Ombyggnation Lab

Lokalernas utformning är inte anpassade utifrån dagens behov och krav. I samband med ombyggnationen åtgärdas arbetsmiljöbrister vad gäller ljudmiljö. Inga åtgärder är gjorda i lokalen sedan 1974.

Investeringsutgift: 15,3 mnkr år 2026

Objekt: Karlskoga, Ambulansstation

Ambulansstationen på Karlskoga lasarett har brister och är underdimensionerad i förhållande till dagens verksamhet. Det finns stora brister i arbetsmiljö vad gäller bullerstörningar. Förutsättningarna brister vad gäller hantering av kläder, tvätt av fordon, skötsel av material, utbildningsmöjligheter, omklädning och duschmöjligheter för personal med mera. Vidare är utryckningsväg för cyklister och fotgängare riskfylld. Det saknas även parkeringsgarage för alla bilar placerade i Karlskoga.

Investeringsutgift: Totalt 88,0 mnkr varav 15,0 mnkr år 2026, 50,0 mnkr år 2027 och 23,0 mnkr år 2028.

Objekt: USÖ B-huset, Endoskopin

Lokalen är underdimensionerad för den verksamhet som idag bedrivs här. Genom omflyttning av viss verksamhet samt planerad ombyggnation tillskapas fler vårdnära arbetsplatser samt fler rum för patientmöten. Vidare tillskapas handikapptoalett med omklädningsmöjligheter för patienter.

Investeringsutgift: 11,0 mnkr år 2026

Objekt: USÖ O-huset, Angiolab T2+T4

Fastighetsinvestering i samband med MT-investering

Investeringsutgift: Totalt 20,0 mnkr varav 10,0 mnkr år 2025 och 10,0 mnkr år 2026.

Objekt: USÖ B-huset, Uppgradering fastighetsnät

Investeringen avser uppgradering av fastighetsnätet i B-huset, USÖ för att möta de kapacitetskrav som den medicinsktekniska utrustningen kräver för att fungera säkert.

Investeringsutgift: Totalt 17,7 mnkr varav 9,6 mnkr år 2022 och 8,1 mnkr år 2026.

Objekt: VO röntgen och sjukhusfysik, Datortomografi (DT) till USÖ

Fastighetsinvestering i samband med MT-investering

Investeringsutgift: 4,5 mnkr år 2026

Servicenämnden, reinvesteringar

Objekt: Reinvesteringar, pott

Återinvesteringar i Region Örebro läns fastigheter för att tillhandahålla väl underhållna lokaler och bibehålla fastigheternas värde. Detta skapar också en god arbetsmiljö och att byta ut byggnadskomponenter i rätt tid minskar risken för haverier. Samtliga byggnadsdelar ingår i budgeten såsom ventilation, ytskikt, tak, fönster med mera.

Investeringsutgift 2026: 76 mnkr

Objekt: USÖ B-huset renovering tak och fasad, läckage

Regionservice, fastigheter har projekterat en större renovering av fasad och tak på B-huset vid Universitetssjukhuset Örebro. Komponenterna har uppnått sin tekniska livslängd och behöver renoveras och till viss del bytas ut helt.

Investeringsutgift 2026: 26 mnkr

Objekt: Nätstationer vid Universitetssjukhuset Örebro, Lindesbergs lasarett samt Karlskoga lasarett

Regionservice fastigheter genomför omfattande åtgärder kring elförsörjningen på länets tre sjukhus. Detta för att säkerställa driftsäker, robust och redundant strömförsörjning.

Investeringsutgift för de tre sjukhusen: Totalt 222 mnkr varav 91,5 mnkr tidigare år, 101,5 mnkr år 2026 och 29 mnkr 2027.

Objekt: Hissar, länet

I Region Örebro läns fastigheter finns hissar som hanteras enligt en upprättad plan där renovering, utbyte av delar och hela utbyten sker för att minimera risken för haverier.

Investeringsutgift 2026: 15 mnkr

Servicenämnden, robusthet, lagkrav och energi

Objekt: Brandskyddsåtgärder, länet

Brandskyddsåtgärder genomförs för att uppnå ett fullgott brandskydd på länets fastigheter med brandcellsindelningar, sprinklerinstallationer, brandlarm med mera.

Investeringsutgift 2026: 21,5 mnkr

Objekt: Energieffektiviseringar, pott

Investeringsarna ingår i Regionservice Område fastigheters handlingsplan som syftar till att uppnå Region Örebro läns mål gällande energi och co2-besparingar. Investeringsarna innebär också en lägre energiförbrukning vilket både är ekonomiskt och hållbarhetsmässigt gynnsamt.

Investeringsutgift 2026: 10 mnkr

Objekt: Åtgärder på system för medicinska gaser, länet

Enligt nya lagkrav behöver omfattande åtgärder på system för medicinska gaser genomföras. Även underhållsåtgärder på befintligt system och att skapa ytterligare säkerhet ingår i budgeten.

Investeringsutgift: 15 mnkr tidigare år, 15 mnkr 2026 och därefter 5 mnkr per år 2027 och 2028

Objekt: Länet, Utbyte T8-lysrör, lagkrav

På grund av nya lagkrav finns inte längre lysrör av äldre modell att tillgå. Därför måste stor del av Region Örebro läns belysningsarmaturer bytas ut till nyare LED-belysning. Projektet innebär samtidigt minskad energianvändning, vilket ger positiva effekter på ekonomi och miljö.

Investeringsutgift totalt 30 mnkr varav 2026 7,5 mnkr

Objekt: Säkerhetsanpassning teknikutrymmen

Regionservice, fastigheter genomför åtgärder för att öka säkerheten vid Region Örebro läns fastigheter

Investeringsutgift totalt 12,5 mnkr varav 2026 5 mnkr

Objekt: USÖ T-huset, nybyggnad kylcentral inklusive reservkyla

Investeringen avser ett pågående samarbetsprojekt mellan Region Örebro län och Navirum Energi AB (f.d. Eon) med uppdrag att bygga en ny fjärrkylcentral på USÖ-området. Investeringen är en robusthetshöjande åtgärd som syftar till att säkerställa fullgod leverans av fjärrkyla till USÖ-området. Inom projektet har mark- och miljödomstolen beviljat ny vattendom med villkor att den nya anläggningen är tagen i drift senast 2027.

Investeringsutgift tidigare år 150 mnkr och 45 mnkr för 2026

5.2.5 Immateriella investeringar

Under immateriella investeringar budgeteras 1 miljon kronor för förvärv av it-system inom hälso- och sjukvårdsnämnden.

5.2.6 MT-investeringar

För MT-investeringar budgeteras en ram om 149 miljoner kronor för år 2026, varav 8 miljoner kronor finansieras via ALF-medel.

Beskrivning av föreslagna investeringsobjekt som är över 2,5 miljoner kronor och inte är reinvesteringar:

Objekt: MR-kamera, VO röntgen och sjukhusfysik, Område specialiserad vård.

Investeringen avser ny utrustning för att hantera det ökade behovet av bilddiagnostik med magnetröntgen.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 17,0 mnkr. Fördelningen är 12 mnkr för utrustning 2025, 5 mnkr för utrustning för 2026. Serviceavtal tillkommer med cirka 1 mnkr/år.

Objekt: Navigerad transkraniell magnetstimulering, VO neurokirurgi, Område specialiserad vård
nTMS är standard som preoperativ utredning på de flesta etablerade neurokirurgiska kliniker i västvärlden. Samtliga övriga kliniker i Sverige använder metoden. Transkraniell magnetstimulering har tre användningsområden, preoperativ kartläggning inför kirurgi för hjärntumörer, behandling av neurologiska och psykiatriska sjukdomstillstånd och forskning. En förbättrad prediktion av neurologisk funktion vid hjärntumörkirurgi ger mindre risk för neurologisk skada.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,7 mnkr år 2026. Serviceavtal tillkommer med cirka 70 000 kr/år

Objekt: MT-utrustning till ny vårdcentral, Kumla vårdcentral, Område nära vård.

Medicinteknisk utrustning till ny vårdcentral i Kumla som beräknas stå klar 2026.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 4,1 mnkr år 2026.

Objekt: Scanningsutrustning (ref 1881), VO laboratoriemedicin, Område specialiserad vård.

Investeringen avser ett utökande av antalet skannrar. Idag finns tre skannrar på plats, men med ytterligare en skanner får verksamheten högre kapacitet och möjlighet att gå över till digital diagnostik vilket snabbar på hanteringen samt möjliggör användandet av AI-verktyg.

Investeringsutgift: Utrustningsinvesteringen uppgår till 3,6 mnkr år 2026. Serviceavtal tillkommer med cirka 100 000 kr/år

5.2.7 It-investeringar

Investeringsramen för IT-utrustning år 2026 uppgår till 77 miljoner kronor. Det är fortsatt ett stort behov av investeringar för att klara både driftsäkerhet och IT/informationssäkerhet framåt.

5.2.8 Övriga investeringar

Totala investeringsramen för övriga investeringar sätts till 81 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor finansieras via ALF-medel. Fördelning per nämnd framgår av tabell ovan.

6. Regionstyrelsen och nämndernas ansvar

Regionstyrelsen och nämnderna ansvarar för att inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för Region Örebro län genomförs för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt. Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska också tas tillvara. Regionstyrelsen och nämnderna får uppdrag som innebär att Region Örebro läns verksamheter ska bidra med nytta för invånare och samhälle.

Nedanstående redovisar målsättningar och uppdrag som regionstyrelsen och respektive nämnd ansvarar för. Uppdragen kan vara både årliga och fleråriga. Regionstyrelsen och nämnderna har därmed även en återrapporteringsskyldighet för dessa frågor. Det finns också målsättningar och uppdrag som är gemensamma för regionstyrelsen och samtliga nämnder.

Gemensamma målsättningar och uppdrag för Region Örebro län finns inom:

- Ekonomi
- Kompetensförsörjning
- Forskning och utbildning
- Digitala lösningar
- Hållbar utveckling
- Beredskap och säkerhet
- Motverka välfärdsbrottslighet

Nedan beskrivs också kortfattat regionstyrelsens och nämndernas ansvar enligt Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län. För regionstyrelsen och samtliga nämnder gäller också att ansvara för att ha ett tydligt invånar-, aktör- och besökarperspektiv samt att ta egna initiativ och samordna insatser som bidrar till en hållbar regional tillväxt inom nämndens ansvarsområde. Vidare finns också ansvar att verka för samarbete med andra aktörer/myndigheter för att stärka invånarnas hälsa och välfärd.

6.1 Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är Region Örebro läns högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för regionens utveckling. Regionstyrelsen är också nämnd för regionkansliet och delar av förvaltning Regional utveckling och Regionservice.

Regionstyrelsen ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av hälso- och sjukvård avseende den verksamhet som bedrivs inom ramen för lagen om valfrihetssystem och fattar beslut om upphandling av vård från externa vårdgivare som är av större omfattning eller av principiell karaktär.

Regionstyrelsen ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av tandvård avseende regionens tandvårdsstöd för vuxna och tandvård för barn och unga. Regionstyrelsen har ansvar för att leda och utveckla arbetet för god och jämlik hälsa i befolkningen genom utvecklingen av samverkan inom och mellan aktörer i länet, samt samordning och stöd i länets gemensamma folkhälsoarbete.

Regionstyrelsen har även ett övergripande ansvar för regionens hållbarhetsarbete och att ansvara för säkerhetsfrågor samt katastrof och beredskapsplanering. Regionstyrelsen har ett övergripande och

samordnat ansvar för de regionala utvecklingsfrågorna, att bereda och besluta i frågor som berör infrastruktur för transporter och kommunikation samt samhällsplanering och att ansvara för Region Örebro läns arbete inom regional samhällsplanering. Regionstyrelsen ska samordna strategiska frågor inom digitalisering utifrån ett invånare- och samhällsperspektiv. Regionstyrelsen ansvarar tillsammans med Länsstyrelsen Örebro län för länets Energi- och klimatråd. Regionstyrelsen är också anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Örebro län, vilket innebär att regionstyrelsen har ett övergripande arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

Målsättning nr 1:

Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 1. Att utifrån den reviderade Krav- och kvalitetsboken följa upp genomförandet av förändringarna.

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 2. Att utifrån regionstyrelsens ansvar för barn och ungas tandvård i länet följa upp andel barn och unga som uppvisar kariesskador.
- Nr 3. Att följa upp väntetider till tandreglering för barn och unga efter införande av vårdval enligt LOV (lagen om valfrihet).

Målsättning nr 4:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 4. Att minska länets klimatavtryck genom att arbeta för ett resurseffektivare och mer cirkulärt samhälle.
- Nr 5. Att förbättra och bredda Region Örebro läns arbete som samordnande samverkanspart inom ramen för överenskommelser om samverkan kring god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2024–2029 tecknade mellan Region Örebro län, länets kommuner, Örebro läns bildningsförbund, och RF-SISU Örebro län.
- Nr 6. Att stärka utvecklingen av länets transportinfrastruktur och attraktiva miljöer för invånare och näringsliv i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin.
- Nr 7. Att förbättra möjligheterna att använda Region Örebro läns verksamheter som testbädd i syfte att utveckla och testa innovativa och hållbara lösningar för ökad effektivitet och nya affärlösningar.
- Nr 8. Att främja och stärka insatserna för en god, jämlik och jämställd hälsa i befolkningen.
- Nr 9. Att arbeta för en fortsatt utbyggnad av digital infrastruktur för uppkoppling i hela länet.

6.2 Hälso- och sjukvårdsnämnd

Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att tillgodose invånarnas behov av hälso- och sjukvård samt stöd och rådgivning till vissa funktionshindrade. Nämnden är vårdgivare inom somatisk specialistsjukvård, den av Region Örebro län bedrivna primärvården, psykiatri, habilitering och hjälpmedel. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för att verka för en god hälsa hos befolkningen, att invånarna erbjuds en god och evidensbaserad vård på lika villkor samt att vården ges utifrån invånarens behov. Samarbete och samverkan med kommunerna i länet krävs för att vårdkedjorna ska fungera effektivt. Nämnden ansvarar också för klinisk forskning och utbildning inom hälso- och sjukvårdens område.

Målsättning nr 1:

Hälso- och sjukvården är god, säker och jämlik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 10. Att arbeta med omställning till nära vård, bland annat se över hur samverkan mellan primärvård och slutenvård kan stärkas.
- Nr 11. Att arbeta för att öka andelen elektiva ingrepp på Karlskoga och Lindesberg lasarett.
- Nr 12. Att arbeta för att öka andelen elektiva och akuta högspecialiserade ingrepp på Universitetssjukhuset Örebro.
- Nr 13. Att fortsätta implementeringen av specialpsykiatriska omvårdnadsteam (SPOT) i område Örebro och söder.
- Nr 14. Att fortsätta det långsiktiga arbetet för att uppnå en läkare per 1 100 listad patient på vårdcentral.
- Nr 15. Att starta processen med målsättning att bli ett ackrediterat cancercentrum enligt europeisk kvalitetsstandard, hela processen är ett flerårigt uppdrag.
- Nr 16. Att under året återinföra glasögonbidrag, att glasögon ska vara kostnadsfria för de som behöver glas för 6 dioptrier och däröver, för barn och unga i åldrarna 0–19 år.
- Nr 17. Att vidareutveckla sprututbyte i länet.
- Nr 18. Att genomföra en översyn av hjälpmedelsavgifterna i jämförelse med övriga regioner.

6.3 Folktandvårdsnämnd

Folktandvårdsnämnden är vårdgivare. Folktandvårdsnämnden ansvarar för att verka för att invånarna erbjuds en god vård på lika villkor samt att vården ges utifrån invånarens behov. Nämnden ansvarar också för forskning och utbildning inom folktandvårdsuppdraget. Nämnden ska teckna överenskommelse om folktandvård med regionstyrelsen.

Målsättning nr 2:

Tandvården är god, säker och jämlik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 19. Att arbeta för att förbättra tillgängligheten till tandvård för länets invånare.
- Nr 20. Att söka nya samarbeten för munhälsofrämjande insatser i socioekonomiskt utsatta riskområden.

- Nr 21. Att genomföra åtgärder för att i högre grad behålla personal inom Folk tandvården och minska personalomsättningen.
- Nr 22. Att fortsätta uppdraget att utveckla systemmässiga förutsättningar för delbetalningar för Folk tandvårdens patienter.

6.4 Kollektivtrafiknämnd

Kollektivtrafiknämndens uppdrag är att utveckla en attraktiv och effektiv kollektivtrafik som bidrar till en positiv regional utveckling. Kollektivtrafiknämnden ansvarar för att vara regional kollektivtrafikmyndighet enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Nämnden ansvarar även för Region Örebro läns trafikplanering och för att förslag till regionala trafikförsörjningsprogram utarbetas. Kollektivtrafiknämnden ansvarar också för att fullgöra Region Örebro läns uppgifter enligt lagen (1997:736) om färdtjänst och gällande avtal mellan Region Örebro län och länets kommuner om överlåtelse av sagda uppgifter enligt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik vad avser färdtjänstresor. Kollektivtrafiknämnden ansvarar vidare för skolskjutsverksamhet i enlighet med ingångna samverkansavtal. Kollektivtrafiknämnden får samordna den linjelagda kollektivtrafiken med skolskjutsverksamheten.

Målsättning nr 3:

En hållbar och attraktiv kollektivtrafik.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 23. Att genomföra trafikförsörjningsprogrammet och undersöka möjligheterna till utbyggd trafik inom linjer med stark resandeökning och starka utbyggnadsområden och fortsätta utveckla kollektivtrafiklösningar för landsbygden.
- Nr 24. Att förbättra tillgängligheten för resenärerna genom ett jämnare flöde av resor över trafikdygnet för serviceresetrafiken och förbättra tillgängligheten till kontakter med serviceresor.
- Nr 25. Att fortsätta utvecklingen mot en effektivare skolskjutsprocess för att kunna attrahera fler kommuner att ingå samverkansavtal med Region Örebro län.
- Nr 26. Att införa rabatterade resor för skolelever under sommarlovet.

6.5 Regional tillväxtnämnd

Regionala tillväxtnämnden har flera ansvarsområden för att främja en hållbar regional utveckling. Det innebär bland annat att stimulera och skapa förutsättningar för näringslivsutveckling genom innovationer, entreprenörskap och socialt företagande. Nämnden ska även verka för en minskad klimatpåverkan och ett robust energisystem. Andra ansvarsområden är regional kompetensförsörjning, turism och besöksnäring, natur och friluftsliv samt bildning. För att säkerställa en hållbar regional utveckling är en god och jämlik hälsa i befolkningen en viktig målsättning som integrerar i hela nämndens arbete. Utöver detta ansvarar nämnden för att följa upp genomförda åtgärder och deras effekter i länet samt att årligen rapportera till regeringen om det regionala utvecklingsarbetet. Dessutom fungerar nämnden som styrelse för det regionala energikontoret och folkhögskolorna.

Målsättning nr 4:

Den hållbara regionala utvecklingen ligger i framkant.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 27. Att främja och utveckla det strategiska påverkansarbetet inom förvaltningen för Regional utveckling, både nationellt och internationellt.
- Nr 28. Att främja energi- och klimatomställning hos länets kommuner och näringslivet
- Nr 29. Att utveckla det innovationsfrämjande systemet i länet för att främja tillväxten av kunskapsintensiva och konkurrenskraftiga företag.
- Nr 30. Att utveckla och stärka insatserna för näringslivsutveckling och entreprenörskap i hela Örebro län.
- Nr 31. Att främja väl fungerande strukturer för kompetensförsörjning och livslångt lärande inom Örebro län.
- Nr 32. Att främja att fler barn och unga klarar av sina studier.
- Nr 33. Att folkhögskolorna med sitt breda utbud verkar för att stärka länets kompetensförsörjning.

6.6 Kulturnämnd

Kulturnämnden har två huvudsakliga ansvarsområden, kultur och civilsamhälle. Inom ramen för den nationella civilsamhällspolitikerna har Region Örebro län antagit en regional handlingsplan för civilsamhälle och social ekonomi, vilken är en del av den regionala utvecklingsstrategin.

Kulturnämnden ska verka för en god utveckling av länets kulturliv, där kulturplanen och den regionala utvecklingsstrategin utgör utgångspunkt för arbetet. Kulturnämnden ansvarar för att verka inom ramen för den så kallade kultursamverkansmodellen. Nämnden ansvarar också för det stöd som Region Örebro län ger till kulturinstitutionerna samt att besluta om vissa kulturstöd och föreningsstöd.

Målsättning nr 5:

Kulturlivet och civilsamhället i Örebro län ska vara tillgängligt, mångfacetterat och hållbart

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 34. Att skapa förutsättningar för professionella kulturaktörer och en mångfald av kulturuttryck i hela Örebro län.
- Nr 35. Att skapa förutsättningar för en stark folkbildning, ett starkt civilsamhälle och stärkta förutsättningar för Partnerskapet för sociala innovationer.

6.7 Servicenämnd

Servicenämndens uppdrag är regionövergripande med ansvar för drift och service inom fastigheter, försörjning, administration, upphandling, IT och medicinsk teknik. Servicenämnden ansvarar för att vara arkivmyndighet. Nämnden ansvarar också för att underhålla och förvalta den fasta egendomen och har ägaransvar för Region Örebro läns fastigheter med därtill ett flertal ansvarsområden.

Nämnden får i uppdrag:

- Nr 36. Att fortsätta arbeta med att forma en säker och hotbildsanpassad IT-miljö för Region Örebro län.

- Nr 37. Att tillsammans med övriga nämnder arbeta för en mer effektiv inköpsorganisation i Region Örebro län samt upphandling.

6.8 Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Enligt samverkansavtal upprättat mellan Region Örebro län, Örebro kommun, Hallsbergs kommun, Kumla kommun, Laxå kommun, Lekebergs kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun samt Nora kommun, framgår att Region Örebro län är vårdorganisation och att den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice ingår i Region Örebro läns organisation. Nämnden ansvarar för att tillgodose medlemmarnas behov av företagshälsa samt tolk- och översättningstjänster i talade språk. Verksamheten bedrivs i enlighet med separat överenskommelse och reglemente. Nämnden är en utförarverksamhet som styrs utifrån medlemmarnas behov.

Den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice arbetar med Region Örebro läns gemensamma uppdrag avseende ekonomi, kompetensförsörjning, digitalisering, hållbar utveckling, beredskap och säkerhet samt att motverka välfärdsbrottslighet. Utifrån den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice sammansättning, där både Region Örebro län samt åtta av länets kommuner ingår, tilldelas den inte nämndspecifika uppdrag för nämndens eget ansvarsområde av regionfullmäktige. Regionfullmäktige vill i stället uppmana nämnden att under 2026 fortsätta sitt arbete med att utforska och implementera ny teknik samt fortsätta sitt arbete med hälsofrämjande och förebyggande företagshälsoinsatser hos nämndens medlemmar.

6.9 Gemensamma målsättningar och uppdrag

Målsättningar och uppdrag som är gemensamma för regionstyrelsen och samtliga nämnder.

6.9.1 Ekonomi

Målsättning nr 10:

En långsiktig stark och hållbar ekonomi med finansiell god hushållning.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 38. Att fortsätta arbetet för en ekonomi i balans.

6.9.2 Kompetensförsörjning

Målsättning nr 9:

En långsiktig och stark kompetensförsörjning.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 39. Att säkerställa att arbetet inom de åtta strategiska utvecklingsområdena inom kompetensförsörjningen som arbetsgivare fullföljs och utvecklas.
- Nr 40. Att analysera den interna och externa personalrörligheten på årsbasis.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 41. Att beakta den långsiktiga påverkan av kompetensförsörjningen och arbetsmiljöperspektivet i de fall det är aktuellt inom nämndens ansvarsområde och inför nämndens beslut.

6.9.3 Forskning och utbildning

Målsättning nr 6:

Forskning och utbildning av hög kvalitet med internationell spets.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 42. Att mot bakgrund av nämndernas beslut om strategier avseende klinisk forskning och innovation, klinisk utbildning samt life science samordna uppföljning av dessa.
- Nr 43. Att regionövergripande samordna nämndernas implementering av adekvata avtal och lagrum.

Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag

- Nr 44. Att verka för implementering av precisionsmedicin inom hälso- och sjukvården.
- Nr 45. Att i samverkan med länets kommuner och Örebro universitet utveckla verksamhetsförlagd utbildning samt forskning inom nära vård.
- Nr 46. Att verka för att hälso- och sjukvårdens förmåga att vara en attraktiv samarbetspartner i kliniska läkemedelsprövningar stärks och att digital uppföljning av detta möjliggörs.

Folktandvårdsnämnden får i uppdrag

- Nr 47. Att stärka forskningshandedarkompetens och utbildningssamverkan.

Servicenämnden får i uppdrag

- Nr 48. Att verka för nyttiggörande av data inom forskning och innovation.
- Nr 49. Att medverka i utvecklingen av universitetssjukvård, särskilt avseende medicinteknisk verksamhet och artificiell intelligens.

Nämnden för regional tillväxt får i uppdrag

- Nr 50. Att verka för utvecklingen av life science-sektorn.

6.9.4 Digitala lösningar

Målsättning nr 7:

Digitala lösningar för en enklare vardag för invånare och medarbetare.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 51. Att fortsätta främja den digitala kulturen och utveckla digitala arbetssätt inom Region Örebro län.
- Nr 52. Att erbjuda användarvänliga digitala lösningar till länets invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

6.9.5 Hållbar utveckling

Målsättning nr 8:

Ansvarsfulla verksamheter med höga ambitioner för hållbar utveckling.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 53. Att implementera Program för hållbar utveckling avseende Region Örebro läns hållbarhetsarbete för åren 2026–2030.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 54. Att utarbeta aktivitetsplaner utifrån Program för hållbar utveckling 2026–2030.
- Nr 55. Att minska Region Örebro läns klimatavtryck genom att arbeta för en resurseffektivare och mer cirkulär verksamhet genom att implementera antagen strategi för cirkulär ekonomi.
- Nr. 56. Att göra barnrätts- och jämställdhetsanalyser inom utvalda verksamheter.

6.9.6 Beredskap och säkerhet

Regionstyrelsen ska inom ramen för sin övergripande styr- och ledningsfunktion ansvara för säkerhetsfrågor samt katastrof- och beredskapsplanering och för övergripande aspekter av civil beredskap. Sammanfattningsvis syftar detta till att bidra till att Region Örebro län över tid ska kunna utföra samhällsviktig verksamhet även under olika slags svåra yttre omständigheter. Därtill ska nämnderna ansvara för beredskaps- och katastrofplanering och erforderlig övning inom sina respektive områden. Regionstyrelsen utgör tillika krisledningsnämnd för Region Örebro län. Dessa frågor har fått en ökad aktualitet och ska uppmärksammas i ett regionövergripande sammanhang.

Generella arbetsmetoder ska fortsätta att utvecklas och användas för hantering av de kriser som kan uppstå, och behöver hanteras i regionövergripande perspektiv. Region Örebro län behöver stärka försörjningsberedskapen inom hela organisationen. Kontinuitetshantering och arbete med krigsorganisationen är centrala frågor.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 57. Att samordna säkerhetsfrågor samt övergripande katastrof- och beredskapsplanering.
- Nr 58. Att skapa gemensamma förutsättningar för hantering av sådana kriser och extraordinära händelser som kräver ett regionövergripande perspektiv.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 59. Att beredskaps- och säkerhetsfrågor beaktas i de sammanhang där det behövs.

6.9.7 Motverka välfärdsbrottslighet

I verksamhetsplanen med budget 2025 gav regionfullmäktige alla nämnder och verksamheter i uppdrag att arbeta för att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet. Detta görs både på övergripande nivå och enskild verksamhetsnivå så att det blir en naturlig del av arbetet. Det sker bland annat genom att stärka internkontrollen i form av fler uppföljningar, granskningar, kontroller och

stickprov i olika kritiska processer där risker för misstag, felaktigheter och misstänkt brottslighet är större och där Region Örebro län kan lida skada.

Välfärdsbrott handlar om att offentliga utbetalningar inom välfärdssystemet betalas ut på felaktiga grunder. Det kan också handla om aktörer som inte följer de avtal som de ingått med kommun, region eller stat eller andra oegentligheter och brott så som bedrägerier. Det kan också vara brottslighet i syfte att skaffa sig fördelar genom påverkan av hur en myndighet utför sin verksamhet.

Välfärdsbrottsligheten har olika följder, såsom påverkan på förtroendet för demokratin. Den kan också ha ekonomiska följder och följder i form av kvalitetsbrister inom verksamheten.

Regionstyrelsen får i uppdrag:

- Nr 60. Att fortsätta uppdraget från 2025 att inom ramen för arbetet med att förebygga välfärdsbrottslighet, och inom sitt allmänna ansvarsområde, ansvara för funktion som utför sådant arbete.

Regionstyrelsen och nämnderna får i uppdrag:

- Nr 61. Att fortsätta uppdraget från 2025 att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet.

7. Region Örebro läns koncernföretag

Region Örebro läns koncern omfattar Region Örebro län med regionfullmäktige, regionstyrelsen samt nämnder med dess verksamheter samt hel- och samägda bolag där regionorganisationen äger mer än 20 procent av aktierna och där bolagens balansomslutning uppgår till en väsentlig del av regionens ekonomiska omslutning. I kapitel Organisation framgår vilka bolag som ingår i koncernen samt hur stor andel regionorganisationen äger. Sammanställda räkenskaper upprättas i årsredovisningen, men inte i budget eller delårsrapport, då omfattningen av bolagens ekonomi understiger väsentlighetskriterierna. För 2024 uppgick årets resultat för koncernen till 129 miljoner kronor, vilket var 50 miljoner kronor högre än regionorganisationens resultat. Eget kapital den sista december 2024 för koncernen uppgick till 3 597 miljoner kronor, vilket var 486 miljoner kronor högre än regionorganisationen. För 2026 förutses vissa förändringar i koncernföretagens ekonomi. Det delägda bolaget Scantec ABs verksamhet ska avvecklas, vilket beräknas vara genomfört vid årsskiftet 2025/2026. Vidare pågår en kartläggning över effekter av avveckling av Region Örebro läns Förvaltning AB vilket kan få effekter för bolaget under 2026.

De majoritetsägda bolagen ges i enlighet med Region Örebro läns bolagspolicy nedanstående årliga direktiv. Direktiven för bolagen anger mål, inriktning och resultatkrav för bolagets verksamhet.

7.1 Direktiv för samtliga majoritetsägda bolag

Regionens ägda bolag ingår som organ i regionens organisation. Särskilt majoritetsägda bolag ska bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Örebro läns målsättningar.

Bolagen ska i sin verksamhet ta hänsyn till den samlade effekten för regionkoncernen som helhet för att åstadkomma största möjliga koncernnytta. Ägaren, moderbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB, och de majoritetsägda bolagen har därför ett ansvar att i samråd söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset.

7.1.1 Region Örebro läns förvaltnings AB

Mål och inriktning

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Vidare ska bolaget verka i linje med de beslut som fattas efter kartläggning av effekter av en avveckling av bolaget.

Resultatkrav

Bolagskoncernens verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Moderbolaget ska finansiera sin verksamhet i form av koncernbidrag från dotterbolagen. Bolagskoncernen ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering i moderbolaget och i dess dotterbolag samt en skälig avkastning till Region Örebro län. Förvaltningsbolaget ska under 2026 inklusive ersättning för ränta på lån generera en utdelning på 22 miljoner kronor till ägaren.

7.1.2 Länsgården Fastigheter AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, aktieägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Det innebär att Länsgården Fastigheter AB har i uppdrag att genomföra fastighetsförsäljningar som bidrar till koncernnytta eller där fastigheten inte primärt ingår i vård- och omsorgsuppdraget. Länsgården Fastigheter AB har även i uppdrag att fortsätta byggnationen av beslutade vård- och omsorgsboenden i länet.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering och årlig avkastning i form av aktieutdelning eller koncernbidrag till Region Örebro läns förvaltnings AB. Avkastningskravet på bolaget ska, i samråd med dess styrelse, årligen prövas och fastställas av styrelsen för Region Örebro läns förvaltnings AB med utgångspunkt från bolagets konsolideringsbehov.

7.1.3 Länsteatern i Örebro AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, ägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Det innebär att bolaget ska erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell teater och scenkonst av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för kommunerna inom länet, för professionella teateraktörer och amatörteater samt för skolan i dess olika former. Länsteatern i Örebro AB har i uppdrag att fortsätta arbeta för att utveckla länsuppdraget.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

7.1.4 Svealandstrafiken AB

Mål och inriktning

Bolaget bedriver trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget ägs till lika delar av Region Västmanland och Region Örebro län. Bolaget är en del av respektive regions verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av respektive regions fullmäktige eller styrelse, fastställda av bolagsstämma.

Resultatkrav

Bolagets ska stäva efter att uppfylla de ekonomiska kraven i ägardirektivet. Det innebär att bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på totalt kapital motsvarande 1,5 procent. Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent. Vidare ska bolagets kostnadsökning per producerad kilometer över en treårsperiod inte överstiga branschindex.

7.1.5 Region Örebro Innovation AB

Mål och inriktning

Bolaget ska följa beslutad bolagsordning, ägardirektiv samt det övergripande direktivet för majoritetsägda bolag enligt ovan. Region Örebro Innovation ägs till 60 procent av Region Örebro Läns Förvaltning AB och till 20 procent vardera av Örebro Rådhus AB och Örebro Universitet Holding AB. Bolagets verksamhet och ändamål är att styra utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer. Bolaget ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för långsiktig konsolidering.

Uppdrag

Bolaget ges i uppdrag att öka samverkan med Örebro universitet och universitetssjukvården om bland annat "life science".

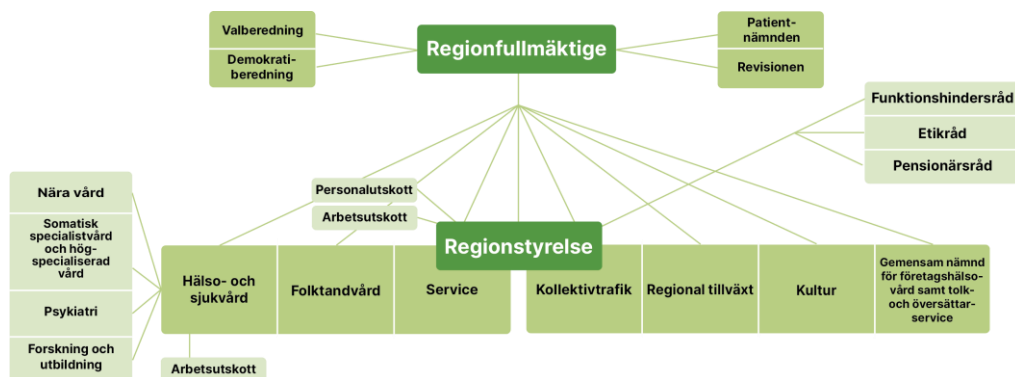
7.1.6 Scantec AB

Scantec AB ägs till 50 procent var av Kumla kommun och Region Örebro län genom Region Örebro Läns Förvaltning AB. Bolaget har enligt bolagsordningen som syfte att "bedriva trafikövningsplats och utveckla denna till ett trafikcentrum och i samband därmed bedriva utbildning av fordonsförare och instruktörer, samt därmed förenlig verksamhet".

Bolagets ekonomi har det senaste året försämrats. Som ett resultat av detta har ägarna beslutat att verksamheten i bolaget ska avvecklas. Region Örebro län tog beslutet i regionfullmäktige den 26 februari 2025 (§14). Fullmäktige i Kumla kommun har fattat ett motsvarande beslut. En ny styrelse har tillsatts för att verkställa beslutet. Verksamheten beräknas vara avvecklad vid årsskiftet 2025/2026.

8. Organisation

8.1 Den politiska organisationen

Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ med direktvalda ledamöter som representerar länets invånare. Regionfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för Region Örebro län. Detta innebär bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, att fastställa budget och skattesats, att besluta om den politiska organisationen och att fastställa reglementen för Region Örebro läns nämnder.

Regionfullmäktige väljer en *valberedning* för den löpande mandatperioden. Valberedningen ska lägga fram förslag till val av bland annat styrelse, nämnder och andra politiska organ.

Demokratiberedningen ska bevaka demokratifrågor i syfte att bidra till goda förutsättningar för länsinvånarna att ta del av och medverka i det demokratiska samtalet. Vidare ska demokratiberedningen verka för goda förutsättningar för de förtroendevalda att utföra sina uppdrag samt arbeta för att utveckla fullmäktiges arbetsformer, syftande till ett bra demokratiskt samtal.

Den övergripande arbetsuppgiften för *revisionen* är att granska om verksamheten följer regionfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig del är också att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten.

Patientnämnden är underställd regionfullmäktige och ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för att ta fram styrande dokument, till exempel vision, policys och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta

beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av fullmäktige. Regionstyrelsen har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott* och ett *personalutskott*. Styrelsen har fattat beslut om utskottets ansvarsområden, och kan komma att fatta ytterligare beslut om deras verksamhet.

Till regionstyrelsen som rådgivande organ finns *funktionshindersråd*, *etikråd* och *pensionärsråd*.

Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice* där Region Örebro län är värdorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

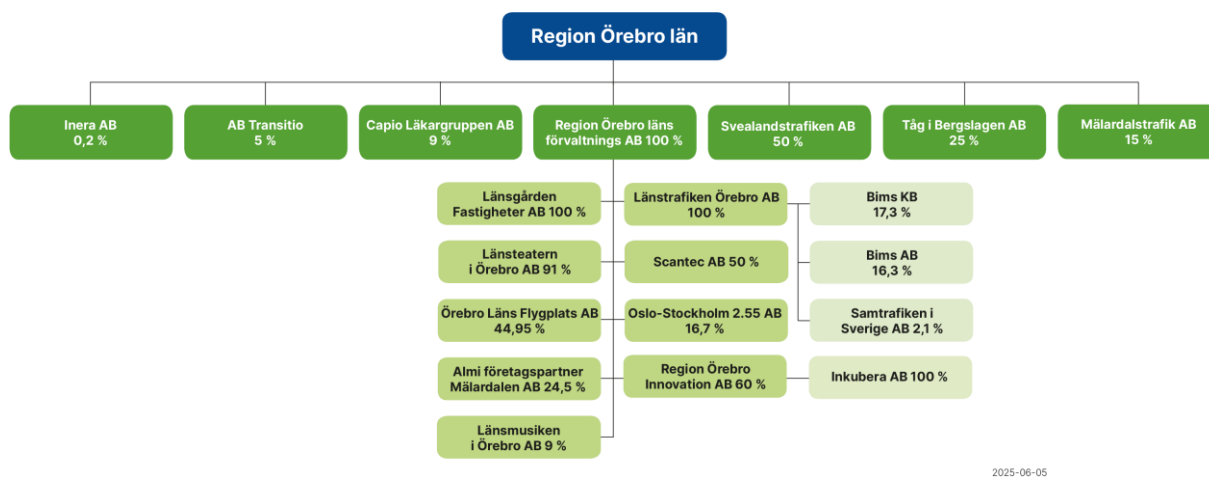
I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd*, *folktandvårdsnämnd*, *servicenämnd*, *kollektivtrafiknämnd*, *regional tillväxtnämnd* och *kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta inom de tilldelade ekonomiska ramarna. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt men ansvarar själva för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns fyra beredningar som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för nära vård*, *beredning för specialiserad vård*, *beredning för psykiatri* och *beredning för forskning och utbildning*. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra och möjliggöra kunskapsfördjupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för invånare och andra aktörer. Det finns också ett *utskott* till hälso- och sjukvårdsnämnden.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt samverkansråd och fyra specifika samverkansråd. Råden är forum för samverkan med Region Örebro län och länets kommuner i gemensamma frågor. De specifika samverkansråden är *specifikt samverkansråd för folkhälsa*, *specifikt samverkansråd för kultur*, *specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning* och *specifikt samverkansråd för social välfärd samt vård och omsorg*. De specifika samverkansrådets uppdrag är att inom sina respektive verksamhetsområden initiera och samråda om frågor inom verksamhetsområdet som är strategiska och viktiga för Örebro län, samordna det regionala utvecklingsarbetet med det lokala utvecklingsarbetet samt vara ett forum för regional och kommunal omvärlds- och intressebevakning.

8.2 Juridiska personer

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansiär för ett antal bolag, stiftelser och andra juridiska personer. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar, driftbidrag eller genom styrelsrepresentation i följande juridiska personer:

- Central Sweden
- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Skandionkliniken
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg
- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Activa
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering
- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitetssjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verkamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttjebad och Brunnsanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Stiftelsen Örebro läns museum
- Varuförsörjningsnämnd

9. Regionövergripande styrning

9.1 Region Örebro läns övergripande styrdokument

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Det syftar till att utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. I verksamhetsplanen anges målsättningar, inriktningar och ambitioner. Målsättningarna och uppföljningen av dessa är en viktig del i Region Örebro läns verksamhets- och ekonomistyrning samt kvalitetsutveckling.

Region Örebro läns vision ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” och värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism” är utgångspunkten för all verksamhet inom Region Örebro län. Det finns också flera regionövergripande styrdokument vid sidan av regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget som styr den långsiktiga utvecklingen i Region Örebro läns arbete. Dessa styrdokument gäller även för regionstyrelsen och nämnderna inom deras respektive ansvarsområden. Därutöver finns styrdokument inom respektive nämnds ansvarsområden som ska beaktas i nämndernas verksamheter.

Nedan redovisas ett flertal av de regionövergripande styrdokument som gäller för samtliga nämnder.

Styrdokument för Region Örebro län

- Internationell strategi
- Policy för Region Örebro läns arbete med kvalitet och utveckling
- Program för hållbar utveckling för Region Örebro län
- Program för digitalisering för Region Örebro län
- Reglemente för intern styrning och kontroll
- Strategi för klinisk forskning och innovation för Region Örebro län
- Life science-strategi
- Strategisk kompetensförsörjningsplan för Region Örebro län
- Vårt arbetssätt – ledningssystem för kvalitet

Styrdokument för Örebro län

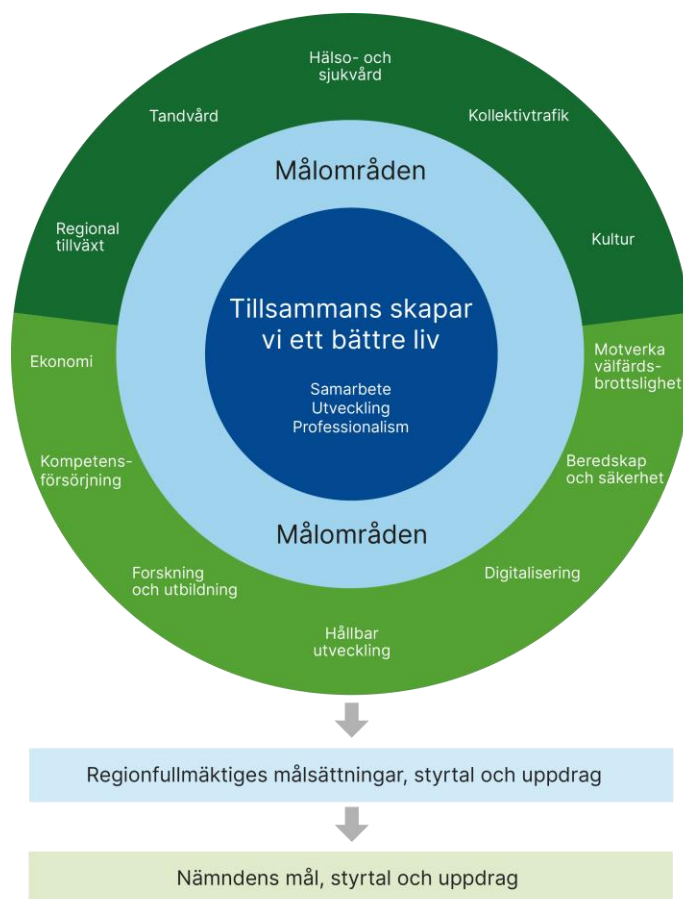
- Digitaliseringsstrategi för Örebro län
- Innovationsstrategi för Smart specialisering
- Regional utvecklingsstrategi för Örebro län
- Örebro läns energi- och klimatprogram

Övriga styrande dokument

- Lagar och förordningar
- Nationellt ALF avtal
- Sjukvårdsregionala överenskommelser
- Överenskommelser via SKR

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget ska harmoniera med den politiska organisationen och dess nämndstruktur. Nämndernas ansvar är att konkretisera vad som ska åstadkommas och hur det ska genomföras för att uppnå regionfullmäktiges målsättningar, inriktningar och ambitioner. För att tydliggöra denna konkretisering innehåller verksamhetsplanen en struktur med målsättningar och fördelning av uppdrag till nämnderna.

Målsättningarna och uppdragen är viktiga för att styra mot visionen. Dessa beskriver också hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara. Målsättningarna innehåller styrtal som mäts på övergripande nivå för Region Örebro län. Det är styrtal som ska ge en indikation på måluppfyllelse och som tillsammans med uppdragen ska bidra till att bedöma måluppfyllelsen. Styrtal ska redovisa senast kända värde, årets målvärde och ett långsiktigt målvärde.

Verksamhetsplanen innehåller en struktur med målområden inom nämndernas ansvarsområden, huvudprocesser, och inom gemensamma regionövergripande ansvarsområden, stödprocesser.

- Regionfullmäktige beslutar om målsättningar med styrtal och uppdrag till nämnderna.
- Nämnderna konkretiserar målsättningar med styrtal och uppdrag med egna mål, styrtal och uppdrag.
- Verksamheterna kompletterar med aktiviteter och vid behov med egna mål och styrtal.

9.2 Nämndernas verksamhetsplaner

Regionstyrelsen och nämnderna har ansvar att ta fram egna verksamhetsplaner utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt internkontrollplaner. Regionstyrelsen och nämnderna har tilldelats målsättningar och uppdrag som fullmäktige har beslutat. Regionstyrelsen och nämnderna ska konkretisera vad som ska åstadkommas för att uppnå målsättningar och svara mot uppdrag. Detta görs genom egna mål och/eller egna uppdrag. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör sina uppgifter och uppnår beslutade målsättningar samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Regionstyrelsen och nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

9.3 Regionövergripande intern kontroll

Den interna kontrollen syftar till att "undvika negativa händelser", risker, som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med kraven:

- Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Varje nämnd ska besluta om en internkontrollplan (risker med åtgärder) som en del av verksamhetsplanen. Internkontrollplanen ska innehålla regionövergripande risker med åtgärder samt nämndspecifika risker med åtgärder.

Regionövergripande risk inom HR:

- Risk att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) inte är välfungerande i vardagen.
- Regionövergripande åtgärder:
 - Varje chef ska fullgöra sina fördelade arbetsmiljöuppgifter och bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete genom att undersöka och riskbedöma alla arbetsmiljöförhållanden, sätta in åtgärder och följa upp att åtgärderna har haft effekt.
 - Varje chef ska årligen följa upp sitt arbetsmiljöarbete enligt rutin och förbättra där det är nödvändigt.
 - Fördelande chef ska minst årligen stämma av hur arbetsmiljöarbetet fungerar och säkerställa att det finns förutsättningar för arbetsmiljöarbetet för den som tagit emot arbetsmiljöuppgifter.

9.4 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda målsättningar.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att vara kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med målsättningar till nämnder och vidare till förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där aktiviteter genomförs för att uppfylla målsättningarna. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder.

Uppföljning av målsättningar och uppdrag samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut. Regionfullmäktiges målsättningar följs upp genom beskrivningar och ska göras genom att beakta genomförande av uppdrag och utfall för aktuella styrtal samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till den aktuella målsättningen.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftliga delårsrapporter och verksamhetsberättelser inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut.

10. Bilaga

10.1 Bilaga 1: Riktlinjer för ekonomisk styrning

10.1.1 Verksamhetsplan och budget

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Den syftar till att styra och utveckla Region Örebro läns verksamheter för att tillgodose invånarnas och samhällets behov på bästa sätt. Verksamhetsplanen anger mål, inriktningar och ambitioner. De fastställda målen och uppföljningen av dessa mål är en viktig del av Region Örebro läns verksamhetsutveckling, ekonomistyrning och kvalitetsutveckling. Målen styr och anger förutsättningar för hur de olika nämnderna ska planera sin verksamhet. Regionfullmäktige beslutar om verksamhetsplan med budget i juni året före verksamhetsåret.

10.1.2 Nämndernas budgetar

1. Nämndernas ekonomiska budgetram fastställs av fullmäktige på nettokostnadsnivå.
2. Nämnden ska, om det är nödvändigt för att hålla sig inom fastställd budgetram, vidta åtgärder och göra omprioriteringar i den nuvarande verksamheten.
3. Dessa åtgärder kan beslutas av nämnd så länge besluten ryms inom nämndens uppdrag enligt ”Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län”.
4. När nämnd fattar beslut om investeringsbudget ska nämnden också besluta om hur investeringens driftkostnader ska finansieras inom befintlig ram.
5. Nämnderna ska i händelse av prognosticerade underskott inkomma till regionstyrelsen med en handlingsplan för ett återställande av det ekonomiska resultatet.

10.1.3 Specialdestinerade statsbidrag

Riktade statsbidrag som är kopplade till befintliga överenskommelser mellan staten och SKR ingår inte i budgeterad ram. De riktade statsbidrag tillfaller berörd nämnd utifrån hur kriterierna för respektive riktat statsbidrag uppfylls.

I det fall nya eller utökade statsbidrag beslutas efter att regionfullmäktiges budget har fastställts ska regionstyrelsen fatta beslut om vilka nämnder som får ta del av statsbidraget.

10.1.4 Överföring av resultat mellan åren

Huvudregeln är att nämndernas budgetavvikelser inte balanseras över till nytt år.

Undantaget från huvudregeln är verksamheter som är konkurrensutsatta eller där annan förutsättning motiverar att undantag sker. För närvarande balanseras resultatet för följande verksamheter:

- Folktandvårdsnämnden
- Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhet inom Hälsoval Örebro län
- Gemensamma nämnden för företagshälsovård och tolkförmedling

10.1.5 Investeringsplan

Med investeringar avses inköp/egen produktion av anläggning med en livslängd på tre år eller mer och med ett värde överstigande ett prisbasbelopp. Se Rutin för redovisning av anläggningstillgångar.

Generellt kring investeringar

1. Fullmäktige fastställer en investeringsram per nämnd.
2. I ramen ska större investeringsprojekt särredovisas så att investeringens totalbudget framgår. Beloppsgränserna för detta är 10 miljoner kronor för fastighetsinvesteringar och 2,5 miljoner kronor för medicinteknisk utrustning.
3. För investeringar som innebär projekt som pågår över flera år ska den totala investeringsbudgeten fördelas på investeringsåren. Nämnden ska varje år i samband med budgetprocessen precisera budgetårets budgeterade utgift.
4. Vid investeringsprojekt överstigande 400 miljoner kronor ska likviditetsplan upprättas av investerande förvaltning.
5. Redovisning av större investeringsprojekt enligt punkt 2 ovan ska ske i delårs- och årsredovisning.

Kostnadsansvar och driftbudgeteffekter av fastighetsinvesteringar

1. Hyresgästinitierade investeringar motiverade av verksamhetsbehov betalas genom hyrestillägg eller nya hyreskontrakt och ska finansieras inom befintlig ram.
2. Reinvesteringar vilket avser naturligt underhåll för att hålla fastigheterna i ursprungligt skick betalas inom befintliga hyreskontrakt och beslutad indexuppräknings.
3. Ambitionshöjande fastighetsinvesteringar till följd av nya lagkrav, regler för ökad robusthet, säkerhet med mera genererar hyrestillägg eller nya kontrakt och finansieras med justerad budgetram om inte investeringen leder till påvisade lägre kostnader.

Upprättande av underlag och beslut

1. Berörd förvaltning ansvarar för att upprätta underlag till investeringsbudget för medicinteknisk utrustning, fordon och övriga inventarier. Regionservice ansvarar för underlag avseende fastigheter och IT-utrustning.
2. Berörd nämnd fastställer investeringsbudgeten för medicinteknisk utrustning, bilar samt övriga inventarier inom fullmäktiges ram. Servicenämnden fastställer investeringsbudgeten för fastigheter och IT-utrustning inom fullmäktiges ram.

10.1.6 Budgeten på nämnds- och verksamhetsnivå

1. Samtliga nämnder ska senast vid sitt sammanträde i december fastställa en verksamhetsplan med budget samt mål och uppdrag för nämndens verksamheter inklusive investeringar inom de budgetramar och med den inriktning som regionfullmäktige har beslutat.
2. Nämnderna har under året möjlighet att besluta om omDispositionering av budgeterade drift- samt investeringsmedel inom hela sitt verksamhetsområde. Budgetavvikelse som avser större investeringsprojekt som regionfullmäktige fastställer får inte disponeras av nämnderna.
3. Bruttobudgetering ska tillämpas.

10.1.7 Internprissättning och interndebitering

Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt hänföras till rätt verksamhet. Syftet är att redovisningen ska ge en rättvisande bild av resursanvändningen och att skapa kostnadsansvar och kostnadsmedvetande i organisationen. Vid fördelning av kostnader måste alltid nyttan vägas mot den

administrativa insats som fördelningen medför. Helhetssyn och koncernnytta ska alltid beaktas och värderas. Interna debiteringar får aldrig leda till suboptimering av regionens resurser. Följande principer ska gälla vid beställning och kostnadsberäkning av interna tjänster:

1. Bokföring av interna beställningar ska så långt det är möjligt ske med automatiska import av bokföringsfiler. I undantagsfall ska intern bokföringsorder användas.
2. Modeller och metoder för intern prissättning ska vara enkla och förutsägbara.
3. Prissättningen ska utgå från en självkostnadskalkyl.
4. I samband med investeringsprojekt där regionfastigheter deltar i planeringsarbetet ska nedlagt arbete bokföras på investeringsanslaget först då ett investeringsanslag är beslutat. I det fall ett anslag till investeringen inte beslutas ska redan nedlagda kostnader betalas av beställande förvaltning.

10.1.8 Kapitaltjänstkostnader

1. Regionstyrelsen äger all egendom i den regionala verksamheten. Kapitaltjänstkostnader kan ses som en intern ersättning till regionstyrelsen för tillhandahållande av anläggningstillgångar och består av ränte- och avskrivningskostnader.
2. Anläggningstillgångar ska skrivas av så snart anläggningen tas i bruk. Avskrivningskostnaden speglar användningen eller förbrukningen av en investering under anläggningens nyttjandeperiod. Se Rutin för redovisning av anläggningstillgångar.
3. Regionstyrelsen ansvarar för att tillgänglig likviditet finns för att finansiera investeringen. Den interna räntan som verksamheten betalar till regionstyrelsen syftar till att täcka regionstyrelsens finansieringskostnader. Räntesats är SKR:s rekommenderade internräntesats.

10.1.9 Lokaler och hyreskontrakt

1. Servicenämnden ansvarar för regionens övergripande och strategiska lokalplanering. Detta sker genom upprättandet av lokalförsörjningsplaner på olika nivåer i organisationen.
2. Regionens egna lokaler ska nyttjas i första hand, i andra hand nyttjas lokaler som tillhandahålls av regionens ägda bolag och i tredje hand kan lokaler hyras av extern hyresvärd.
3. Hyreskontrakt ska finnas mellan Regionservice, regionfastigheter och respektive förvaltning.
4. Regionservice Regionfastigheter ingår/tecknar kontrakt med externa hyresvärdar.
5. I undantagsfall kan regionen göra investeringar i inhyrda lokaler.

10.1.10 Rapportering och uppföljning

Regionstyrelsen upprättar en årsredovisning per den 31 december. Årsredovisningen innehåller lagstadgade informationskrav som förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och andra jämförelsetal för Region Örebro län och regionkoncernen. Nämnderna ska till regionstyrelsen rapportera årets ekonomiska utfall samt verksamhetsmässigt utfall. Årsredovisningen överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Regionstyrelsen upprättar en delårsrapport den 31 juli varje år. Den innehåller en förkortad förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och andra jämförelsetal. Uppföljningen av utfall och prognos sker för regionen totalt och per nämnd. Nämnderna ska till regionstyrelsen rapportera

periodens ekonomiska utfall, prognos för året samt verksamhetsmässigt utfall i delårsredovisningen per juli. Delårsrapporten överlämnas till regionfullmäktige för beslut.

Regionstyrelsen följer löpande regionens ekonomiska utveckling i periodrapporter. Periodrapporter upprättas varje månad förutom i januari och juni.

Verksamhetsplanen som regionfullmäktige har fastställt är utgångspunkten för återrapporteringen av verksamhetsmässiga resultat.